

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusiui metų \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905

Address:

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 43

SO. BOSTON, MASS., 1967 SPALIO - OCTOBER 25

63 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Vieninga, darbinga vyriausių veiksnių konferencija

Ji posėdžiavo Washington, dalyvavo visi vyriausieji veiksniai. Svarstė Lietuvos valstybės atstatymo 50-mečio sukakties programą, veiksmų bendravimą, vykdančių laisvimo uždavinius ir laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergtąja tauta problemas. Priėmė sukakties manifestą, paskelbė 1968 metus Lietuvos Laisvės Kovos metais.

Washington, spalio 21-22 dienomis įvyko Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukakties konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos diplomatinės tarnybos, Vliko, Alto, Laisvės Komiteto ir L. Bendruomenės atstovai ir laikraščių redaktoriai, viso labo apie 40 asmenų ir nemažas būrys svečių.

Konferenciją atidarė Vliko, kuris su kitais veiksniais tą konferenciją sušaukė, pirmininkas dr. K. J. Valiūnas, o pirmininkavo jai pasikeisdami visų veiksmų pirmininkai.

Konferencijos darbotvarkės klausimai buvo uoliai svarstomi, vyravo vieninga nuotaika. Nutarimai bus paskelbti vėliau, o čia spausdiname trumpą oficialų pranešimą:

"Lietuvos Valstybės Atstatymo Penkiasdešimt metų Sukakties Konferencija, dalyvaujant Lietuvos Diplomatinės Tarnybos, VLIKo, A.L. Tarybos, Lietuvos Laisvės Komiteto, P.L. B-nės ir lietuviškos spaudos atstovams, susirinkusi 1967 m. spalio 21-22 dienomis Washington, D.C., apsvarsčiusi Lietuvos valstybės atstatymo penkiasdešimt metų sukakties programą, bendradarbiavimą Lietuvos laisvimo uždavinius vykdančių ir laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergtąja tauta klausimus, —

1) priėmė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt metų sukakties manifestą ir paskelbė 1968 — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt metų sukakties metus — Lietuvos Laisvės Kovos metais;

2) sutarė vieningai remti Jungtinių Tautų Telkimo Fondą, sudarytą specialiai Lietuvos nepriklausomybės sukakties programai vykdyti;

3) Veiksnių bendradarbiavimui stiprinti ir aktualių laisvimo klausimų vieninam sprendimui bei vykdyti konferenciją nutarė bent kartą per metus kviešti Alto, Bendruomenės, Vliko ir LLK konferencijas ir ipareigoti minėtas institucijas jose dalyvauti; konferenciją kviečia bet kuri minėta institucija, kuri turi bendro sutarimo reikalingų klausimų;

4) Didžiai vertindama spaudos vaidmenį Lietuvos laisvės kovai, konferencija

pritarė Vliko iniciatyvai įjungti lietuvišką spaudą į veiksmų bendras konferencijas ir kreipia atskirų veiksmų dėmesį į reikala kuo glaudžiau bendradarbiauti su spauda ir palengvinti spaudai formuoti viešąją nuomonę Lietuvos interesų linkme;

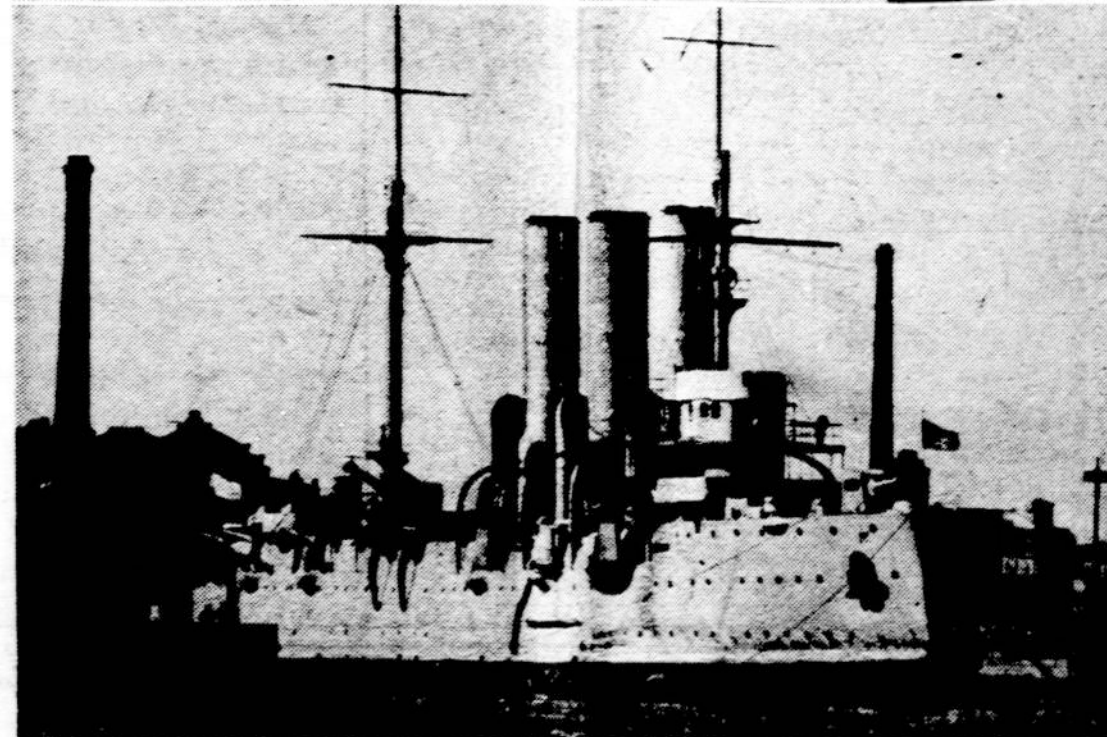
5) Konferencija, turėdama prieš akis paskutinių laikų sustiprintas sovietų pastangas demonstruoti okupuotą Lietuvą kaip sovietinę respubliką ir tuo būdu pripratinti viešąją opiniją prie aneksuotos Lietuvos fakto ir įtikinti laisvuosius lietuvius, kad ir "daugiatautėje" Sov. Sąjūdyje lietuvių tauta yra kūrybiškai laisva. — pabrėžė tautinį susiklausymą laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergta tauta klausimais. pripažino klaidingą lietuvišku požiūriui ir Lietuvos bylai žalingą bendravimo praktiką, atremtą teigimais, kad esamomis sąlygomis nepriklausomybės siekimas tampa antraeiliu; konferencija laiko tautinę gyvybę ir valstybinę nepriklausomybę neatskiriama dalykais; konferencija apgailestavo patriotinio ekstremizmo apraiškas, gilinancias nevieningumą, užuot skatinusias vieningo nusistatymo pastangas; konferencija pavėdė Vlikui konkrečiai išplėtoti 1966 m. sausio 22 d. Clevelando konferencijoje sutartus bendravimo principus;

6) Konferencija pasiuntė sveikinimo telegramas prezidentui Johnsonui, Valstybės sekretoriui Dean Ruskui, kitų valstybių vyriausybėms ir įžymiesiems Lietuvos draugams.

Vliko pirm. dr. K. J. Valiūnas konferencijos dalyviams šeštadienio vakare surengė kokiellio valandą, o konferencijai pasibaigus, Lietuvos atstovas J. Kajecakas pasiuntinybėje priėmė ir pavaišino visus konferencijos dalyvius ir svečius.

Tuoju konferencijai pasibaigus, Vliko pirm. dr. K. J. Valiūnas, dalyvaujant ir kitų veiksmų pirmininkams, turėjo pasikalbėjimą su konferencijoj dalyvavusiais lietuvių laikraščių redaktoriais. Čia buvo proga išsiaiškinti, ko veiksniai pageidautų iš spaudos ir ko spauda norėtų iš veiksmų.

Kitą kartą pakalbėsime apie tai plačiau.

Lapkričio 7 d. sukaks 50 metų, kai komunistai Rusijoje nuvertė Aleksandro Kerensko vadovaujamą vyriausybę ir užkūrė Rusijos liaudžiai savo diktatūrą. Viršuje komunistų agitatorius sako kalbą kariams. Apačioje Aurora laivas, kuris apšaudė caro žiemos rūmus, Kerensko vyriausybės būstinę.

Didelės demonstracijos Washington ir kitur

Daugiau kaip 55,000 demonstrantų užplūdo Washington. Veržėsi į Pentagoną, plakatai ir kalbom agitavojamą vyriausybę ir užkūrė Rusijos liaudžiai savo diktatūrą. Viršuje komunistų agitatorius sako kalbą kariams. Apačioje Aurora laivas, kuris apšaudė caro žiemos rūmus, Kerensko vyriausybės būstinę.

Nors įvairios eisenos ir demonstracijos čia ne naujiena, jos pagal nustatytą tvarką yra leistinos ir neženklina jokios "revoliucijos", bet šį kartą vadinamieji "vietnikai", protestuodami prieš karą Vietname, sutraukė į Washingtoną apie 55,000 ar net didesnę minią ir apgulė Pentagoną. Tai tęsėsi beveik 24 valandas, bet kruvinių susirėmimų su tvarkingai dabojusiais policijos ir kariuomenės daliniais, palyginus šios masės didumą, buvo nedaug. Vis dėlto apie 600 triukšmautojų buvo suminta ir nubausta pinigine bauda ar sąlyginiai. Būta daug paskirų apsišūkimų. Demonstrantai bandė agituoti tvarkos darbuotojus, bet be rezultatų. Jie turėjo išsiskirstyti sekmadienio vidurnaktį, o kurie to potvarkio nepaklausė, buvo priversti išsisklaidyti.

Demonstracijose dalyvavo nemaža čia žinomų vadinamųjų "liberalų", nuolat ir įvairioms progom agitujančių prieš karą Vietname.

Savo sveikinimus ir linkėjimus šiai manifestacijai atsiuntė ir žinomas negrų kunigas Martin Luter King. Tai daugumoj vis tas pats elementas, kuris jau seniai stengiasi palaužti Amerikos prieškomunistines pozicijas ir padėti komunistiniam bloku. gudriai operuodamas neva patriotiniais šūkiais ir pacifistiniu saldžiežuviavimu. Šį kartą Washingtono demonstracijoje buvo pasirodžiusių net su Š. Vietnamo vėliava tuo parodant, kurios pusės laimėjimo šie demonstrantai laukia neva kovodami už taiką.

Tuo pačiu metu vyko demonstracijų tais pačiais šūkiais ir kituose JAV miestuose ir net keliuose Europos valstybėse. Tai rodo, kad visais šiais judėjimas nėra šiaip sau spontaniškas, bet planingai organizuojamas iš vieno centro.

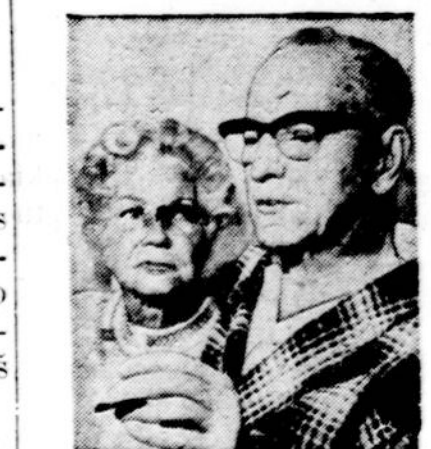
Labai abejotina, kad visos šios eisenos turės kokios didesnės įtakos Amerikos politikai, kuri planuojama ne pagal minios triukšmą.

P. Vietname išrinkti parlamento atstovai

Pirmadienį P. Vietname buvo išrinkti 137 žemųjų rūmų parlamento atstovai.

Kaip pranešama, rinkimuose dalyvavo 74.6% balsuotojų iš 5.8 mil. turėusių teisę balsuoti. Aplamai, rinkimai praėję palyginamai ramiai, tik kai kur pasireiškė komunistų teroristinių veiksmų. Tarp išrinktųjų yra ir vienas kitas neutralistas, budistų taikos akcijos šalininkas.

Amerikos Atominės Energijos komisijos žiniomis, sovietai šiomis dienomis įvykdė atominį progudinimą.

Ira Lloyd, 75 m., ir jo žmona Ida, 73 m. amž., išbuvo 7 dienas Utah valstijos dykumoje, jų automobilui sugedus.

Nauja karo kibirkštis tarp Izraelio ir Egipto

Rakeom iš Port Saido uosto nuskandintas Izraelio karo laivas naikintojas Elath. Raketos yra rusų gamybos, o gal ir jų specialistų paleistos. Žuvo apie 50 laivo įgulos narių ir daug sužeista. Įtempimas tarp Egipto ir Izraelio nepaprastai padidėjo, ir gali kilti nauji karo veiksmai.

Automobilių unija daug laimėjo

Fordo automobilių bendrovė ir Automobilių darbininkų unija po ilgokai užsitęsusių streiko praeitą sekmadienį pasiekė susitarimą, kuris yra pats brangiausias visoje šios srities derybų istorijoje. Tai trijų metų sutartis, kaip sakoma, verta daugiau kaip 750 milijonų dolerių.

Kaip unijos vadas Walter Reuther praneša, darbas vėl bus pradėtas ketvirtadienį, nes sutartį dar turi darbininkai balsavimu patvirtinti, nors jų pritarimas beveik garantuotas.

Pagal tą sutartį, pridedama kasmet 20-30 centų, be to prie turimų pridedami dar du apmokami šventadieniai, pailginamas pertraukų laikas, pagerinamos pensijos, sulyginama visiemis medicinos pagalba ir kt.

Skubiai sušauktam Izraelio kabineto posėdyje premjeras Levi Eshkol pareiškė, kad Izraelis negalys šių dalykų toleruoti ir kad tai pavojingiausias incidentas nuo praeito birželio mėnesio karo pradžios. Svarbu ir tai, kad laivą paskandinusios raketos yra rusų gamybos ir gal net sovietų personalo aptarnauamos, nes egiptiečiai iki šiol nei tokio ginklo, nei specialistų neturėjo. Jei tai pasirodytų tiesa, tai sovietai būtų apkaltinti tiesioginiu įsikišimu į šį konfliktą.

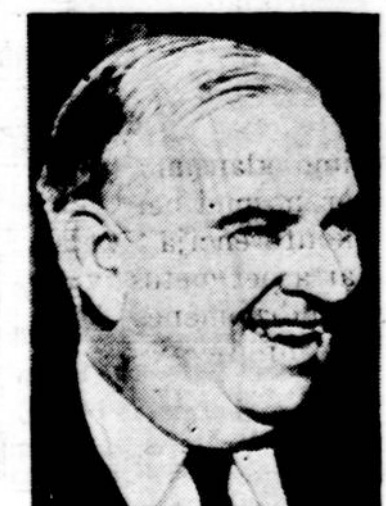
Izraelio užsienio reikalų ministras Abba Eban jau sekmadienį aiškino susidariusią padėtį Jungtinių Tautų organams, o Egiptas ten pat įteikė savo protesto notą, kaltindamas Izraelį, kad šis įsiveržęs į Egipto teritorinius vandenis.

Kaip žinių agentūros praneša, egiptiečiai, bijodami žydų keršto veiksmų ir bombardavimų, iš Port Saido paskubom evakuavę apie 210,000 civilinių gyventojų.

Tolimesni šio incidento padariniai priklausys nuo diplomatinių žygių ir nuotabiųjų paliestų jų priešišku valstybių tolimesnio apsisprendimo.

Astronautas kap. Clifton Williams žuvo, jo lėktuvui sudužus netoli Tallahassee, Fla. Tai jau aštuntas žuvęs astronautas.

Federalinės valdžios vyr. advokatu paskirtas Erdwin Griswold vieton Marshalllo, kuris paskirtas Aukščiausiojo teismo teisėju.

Demokratinio socializmo idėja laimės

Netoli triukšmingo New Yorko jaukioje ramioje so- dyboje rugsėjo 16-17 dienomis posėdžiavo Lietuvos So- cialdemokratų Partijos Už- sienio Delegatūra.

1944 m. gegužės 3 d. Kau- ne LSDP Centro Komitetas, aptaręs karo veiksmų eiga- Rytuose ir numatydamas, kad Lietuva gali būti sovie- tų antrą kartą okupuota, ir todėl tokiu atveju jokia par- tijos veikla Lietuvoje nebu- įmanoma ir turėdama gal- voje, kad Lietuvos ir jos žmonių gyvybinių ir ikalų gynimas Vakaruose gali tap- ti vyriausiojo LSDP užda- viniu, nutarė:

1. Centro Komiteto na- riams Juozui Kaminskui (St. Kairiui, Red.) ir Kiprui Bielinui ir partijos nariams Vladui Sirutavičiui ir Juo- zui Pakniui pasiūlyti pasi- traukti iš Lietuvos teritori- jos, jei karo sąlygos priver- s, į laisvąjį Vakarų pasaulį ir pavesti jiems sudaryti ten Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užsienio Delegatū- rą.

2. Suminėtieji LSDP De- legatūros nariai visi arba jų dauguma parenka pavaduo- tojus ir papildo delegatūrą naujais pilnateisiais nariais iki reikalingo skaičiaus.

3. LSDP Užsienio Delega- tūrai suteikiami visi be išim- ties galiojimai atstovauti partijai užsienioose, daly- vauti per savo atstovus Lie- tuvos išlaisvinimo iš okupa- cijos veikloje ir jos jungi- niuose, Vyriausiam Lietu- vos Išlaisvinimo Komitete ir kt., laikyti rvyš su įvairių kraštų socialistų partijomis, dalyvauti internacionali- niuose suvažiavimuose ir kongresuose ir daryti viską, kas neprieštarauja LSDP siekiams ir jos statutui.

4. LSDP Delegatūra suei- na į glaudžius santykius su lietuvių organizacijomis A- merikoje ir kituose kraštuose ir padeda joms veikti.

5. LSDP Užsienio Delega- tūra reikalui esant sudaro savo veikimo statutą.

Šiandien jau visi aukš- čiau minėti 4 Centro Komite- to paskirti delegatūros na- riai yra mirę. Mirė ir ano nutarimo redaktorius jaunas mokslininkas Antanas Žvi- ronas. Jis komunistų buvo ištremtas į Sibirą ir ten vi- saip kankintas. Į Lietuvą jam buvo leista grįžti jau visai be jėgų, kur jis greitai ir mirė.

Dr. Antanas Žvironas, komu- nistų 1945 m. ištremtas į vėrų stovyklą. 1954 m. vasarą jam buvo leista grįžti į Lietuvą, jis visai be sveikatos. Mirė 1954 m. spalio 6 d., tik 55 metus teig- venęs.

Mirusiųjų delegatūros na- rių vieton stojo nauji asme- nys, kurie darbą tęsia toliau. Partija savo užsienio de-

legatūrą yra turėjusi ir se- niau. LSDP, dirbdama po- grindy, nekartą yra skau- džiai nukentėjusi dėl caro žandarų persekiojimo. 1898 metais LSDP buvo jau be- veik išardyta. Virš 200 jos norių buvo suimti, vieni iš- tremti, kiti pabėgo į užsie- nį. Lietuvoje tik neseniai Bostone mirusio inž. Vlodo Sirutavičiaus pastangomis partijos veikimas buvo at- statytas. O užsienioose Al- fas Moravskis, vienas parti- jos steigėjų, sudarė jos de- legatūrą. Ji užsienio spaudoje daug rašė apie Lietuvoje siautėjančią žmonių prie- spaudą. Tarp kitko, LSDP išleistas atsisaukimas kori- ko Muravjovo paminklo pa- statymo Vilniuje proga buvo ištais išspausdintas vokiečių socialdemokratų laikrašty- Vorwärts. (Jis įdėtas į K. Bielinio atsiminimų knygą 1905 Metai vokiečių kalba originalo kopija ir lietuvių kalba).

1915 m. niekieno neigalio- tas V. Kapsukas sudarė LS- DP Užsienio biurą, buvo pradėtas Londone leisti sa- vaitraštis Socialdemokratas, kurio išėjo 8 numeriai, fak- tinai 5, nes paskutinis buvo trigubas.

Nutarimai

Vyriausias LSDP Užsie- nio Delegatūros tikslas buvo ir pasilikti Lietuvos išlaisvi- nimas iš bolševikinės vergi- jos ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Šio tikslo siekdama, LSDP Užsienio Delegatūra bendradarbiau- ja su visais sambūriais, ku- rie to paties tikslo siekia. Y- patingas dėmesys buvo ir bus kreipiamas į Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komite- tą ir Lietuvos Laisvės Komitetą.

Kova dėl Lietuvos laisvės tebeieina, ir ji visomis prie- monėmis ir būdais turi būti tęsiama iki galutinio laimė- jimo.

Todėl LSDP Užsienio De- legatūra kviečia visus lais- vės siekiančius lietuvius jungtis į tą darbą, aukoti ir aukotis dėl mūsų tėvynės Lietuvos.

LSDP Užsienio Delega- tūra pasisako už tamprų ry- šių palaikymą su okupuoto- je Lietuvoje gyvenančiais lietuviiais, nes tai yra viena pagrindinių priemonių lie- tuvybei išlaikyti.

Pavergtoji Lietuva bolše- vikiskai kruvino okupanto yra rusinama ir kolonizuojama. Klysta tie mūsų tautie- čiai, kurie mano, kad Lietu- va, nepakeitus iš pagrindų sovietinės vidaus santvar- kos, nusikratys okupanto — vadinamo "vyresniojo bro- liu" globos, kad laikui bė- gant evoliucijos keliu gyve- nimo santvarka galės pa- virsti tikrai demokratiška. Lietuva nebus nepriklausoma nei demokratiška tol, kol ją valdys bolševikai. Vi- sokas bendros kalbos ar kom- promiso ieškojimas su bol- ševikais yra Lietuvai žalin- ga fantazija.

Lietuvos Socialdemokratų Partija, šiuo atveju jos Už- sienio Delegatūra, sieks to, kas buvo paskelbta partijos steigiamajame susirinkime 1896 m. gegužės 1 d., bū-

Kairėje P. Vietnam prezidentas Nguyen Van Thieu, dešinėje S. Vietnam prezidentas Ho Chi Minh.

Kas kitur rašoma

SVEIKINAME DR. PIJŲ GRIGAITĮ

Naujienos spalio 16 d. ra- so:

"Šiandien dr. Pijus Gri- gaitis, vyriausias Naujienų redaktorius, sulaukė 84 me- tų amžiaus.

Šių metų vasario mėnesį didžiųjų sniego pūgų metu netoli namų jis nukrito, nu- silaužė kulkies kaulą ir su- sitrenkė petį. Dr. P. Grigai- tis buvo operuotas ir sugi- puotas. Žaizdos sugijo, ir li- gonis sustiprėjo.

"Dr. Grigaitis rugsėjo 24 d. sunegalavo plaučiais, at- sirado vandens. Paskubomis teko vežti į ligoninę ir su- stiprinti plaučius. Bet viskas susitvarkė. Ligonis atsigavo ir netrukus vėl grįžo namo,

tent. — "savistovios demo- kratinės respublikos". Bū- dama priešinga diktatūri- kai dogmatiniam pseudo- marksizmui, ji nestovės vie- toje. Pagal reikalą bus atsi- žvelgiama ir vadovaujama Europos vakarietiškojo so- cializmo pavyzdžiais, kiek šie atitiks Lietuvos darbo žmonių reikalavimus.

Esame įsitikinę, kad de- mokratinio socializmo idėja laimės, kad LSDP siekia rasti tinkamą dirvą naujoji Lietu- voj, nes demokratinis socia- lizmas yra aukščiausia de- mokratijos forma. Ji turės pakeisti suakmenėjusį dog- matinį, monopolistinį, dik- tatūrinį režimą, kuris nus- gyvena iki visiško susmulkė- jimo ir bankroto. Istorija ne- stovi vietoje, bolševizmas, priešingas žmogaus prigim- čiai, menamai laidodamas kapitalizmą, pats save pa- laidos.

Mūsų kova dėl Lietuvos laisvės bus tęsiama visais į- manomais būdais bei prie- monėmis. Lietuvos socialde- mokratija didžiai vertina ir gerbia darbo žmoguje žmo- gų ir jo žmogiską teises. Jis yra tautos ateities laimėji- my vyriausias veiksnys.

Ateities Lietuvoje turės būti pabota privati nuosavy- bė tiek, kiek ji reikalinga kraštui bendros gerovės sie- kiant. Kolchozinė baudžia- va pagrindinai naikintina. Lietuvos demokratija, kartu su kitais tos idėjos artimais, sieks tokios Lietuvos san- tvarkos, kuri vadovausis de- mokratijos principais ir sieks žmogaus žmogumi išnaudo- jimo išgyvendinimo. Lietu- vos valstybės santykius su savo kaimynais nustatys vi- suotiniu balsavimu išrinktas Lietuvos seimas — visos ša- lies pilnateisis šeimininkas.

Dr. Pijus Grigaitis

kur jis su žmona ir sūnumi gyvena.

"Dr. Grigaitis kiekvieną dieną išeina pasivaikščioti, apeina kelis blokus ir dirbi- rėja prie namų. Jis skaito laikraščius ir rašo atsimini- mus. Jis norėtų važiuoti prie ilgus metus dirbo dienraš- čio darbo, bet gydytojas dar jam neleidžia važinėti prie- miesčių traukiniais. Tokį leidimą gaus tikrai visiškai sustiprėjęs."

Ir mes sveikiname dr. Pi- jų Grigaitį gimtadienio pro- ga ir linkime greičiau tiek sustiprėti, kad vėl galėtų grįžti prie taip pamėgto laik- raštininko darbo.

ANDRIULIS SAVIŠKIUS MOKO KITŲ POTERIŲ

Vilnės "ėyfas" V. And- riulis spalio 12 d. šitaip mo- ko saviškius:

"O dabar žodis kitas sa- viškiams. Meskie iš galvos mintį, kad visi vėlesniųjų i- migrantų yra blogi.

"Yra prasižengusių Lietu- voje, kaltinamų žmonių žu- dymu.

"Bet tokių nedidelis skai- čius. Dauguma yra geri žmo- nės. Jie turi skirtingus po- žiūrius, bet juk tai yra kiek- vieno žmogaus teisė ir privi- legija.

"Mums reikia daugiau kontakto su jais. Jų tarpe yra geras rezervas stiprių jėgų lietuvybei ilgai išlaikyti, taipgi organizacijas stip- rinti, ypatingai menines ir kultūrinės, o vėliau ir politi- niai bus galima susiderinti.

"Tai svarbu ypač dabar, kai tarp jų eina ginčai".

Išidėmėkite: seniau visi naujieji ateiviai jiems buvo blogi, o dabar jau — "tokių nedidelis skaičius".

Kodėl taip griežtai pasi- keitė Maskvos tarnų nuomo- nė? Mat, pamatė, kad plū- dimais nieko gero nepa- sieks, tai ir pradėjo varna lakštingalos balsu čiulbėti.

Bet tikslas liko tas pats —

palaužti atsparumą kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo iš komunistų jungo, priversti apsiprasti su dabartine Lie- tuvos padėtimi ir ją pripa- žinti.

Deja, šita arklinės lakš- tingalos giesmė yra per daug aiškiai perprantama. Tai tik seno melo pergiedojimas naujos taktikos reikalui.

Ar jūs kada girdėjote iš komunistų lūpų, kad turėti skirtingas pažiūras "yra kiekvieno žmogaus teisė ir privilegija"? Juk tokios teisės nei privilegijos tokias pažiūras pareikšti nė vienas Sovietų Sąjungos pilietis neturėjo ir neturi, ir ten už tai net žymūs rašytojai so- dinami dar šiandien kalė- jimus.

Tikra yra tik tai, kad ši- taip glostydami ir kasinėda- mi savo liežuviu papilvę, ko- munistai tikisi vėliau ir "po- litiniai susiderinti", o tai reiškia — naujuosius toki- vius subimbinti. Tik su to- kių lūkesčių jie ir į tą "gerą rezervą" laizydamiesi žiūri.

Visa ši V. Andriulio pa- saka yra niekas daugiau, kaip tik šeško slinkimas prie neapdairių vištų laktos.

2.000 APLANKE LIETUVOS ATSTOVYBĖ

1967 m. spalio 7 d. Alex- andria Junior Woman's Club surengė labdarybės tikslu Embassy Tour Wa- shingtone.

I lankomų ambasadų skaičių buvo įtraukta ir Lie- tuvos Pasiuntinybė. Ta pro- ga mūsų pasiuntinybę apl- ankė apie 2,000 asmenų, kurie turėjo galimybės susi- pažinti su Lietuvos atstovy- be bei patirti žinių apie Lie- tuvą.

Embassy Tour rengėjos dalino lankytojams gražiai išleistą brošiūrą, kurioje ap- rašyta ir Lietuvos pasiunti- nybė.

NAUJAS BERLYNO MAJORAS

Ilgus metus Vakarų Berly- no majoru buvo dabartinis V. Vokietijos užsienio reika- lų ministras Willy Brandt. Jam išėjus ministeriauti, majoro vieta atiteko jo pa- dėdėjui Albertui. Neseniai šis atsisakė iš pareigų, nes jį pradėjo pulti ir dalis saviš- kių socialdemokratų.

Nauju majoru išrinktas Brandto draugas Klaus Schuetz, senas jo bendra- darbis.

Nelengva Berlyno majo- ro našta. Jam tenka spręsti ne tik sunkias miesto ūkio problemas, Berlyno politinė- se partijose didėja skaičius tų, kurie linkę "bendradar- biauti" su komunistais Rytų Berlyne. Naujasis majoras pareiškė, kad "bendradar- biavimo" su komunistais planai tėra svajonė ir pasa- kos. Komunistai šiuo metu nenorį jokie bendradarbia- vimo, o tik siekią savo reži- mo pripažinimo.

KAME DANGIAUSIA NEGRU

Šių metų sausio 1 d. New Yorke negrų buvo 1,460, 700. Chicagoje — 1,097,600, Philadelphijoje — 775,600, Detroit — 694,200.

Viso labo JAV negrų bu- vo 21,797,700.

IDOMUS 1968 METŲ "KELEIVIO"

Kalendorius

JAU RIŠYKLOJE

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina \$1.00

Pernai pavėlavusieji užsisakyti kalendoriaus negavo, todėl šiemet nepavėluokite užsisakyti. Pinigus kartu su laikraščio prenumerata ar atskirai siųskite adresu:

"KELEIVIS"

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Maloni naujiene knygų mėgėjams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjun- gos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos grei- čiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAŽINTI

DAUGIAU NEGU PER PUSĖ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomy- bės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsimini- mų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduoja- mas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų.

Kaina buvo \$5.50, dabar \$2.00. II tomas, 480 psl.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus Kipro Bielinio atsiminimų I to- mas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organiza- cija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsimi- nimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pir- mieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SO- VIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų tero- ras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsiųsti paštą, pridėdama 20 centų. Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštą, tai pridėdama po 30 centų už kiekvieną.

ĮSIGYKITE SIAS IDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administrasijoje 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Susimušę žydai su arabais,
o nukentėjo Balfas

Gerieji New Yorko ir apylinkių lietuviai! Balfas sandėlyje kasmet sugabena per 30,000 sv. rūbų. Rūbų Balfui atgabeną ir nelietuviai, dažnai rūbų atneša laiskanešys, policijos tarnautojai ir pan. Viskas buvo priimama.

Sandėliuose Balfas talkininkai suaukotas rūbus atidžiai atranka ir geresnius pakuoja į siuntinius (1,000 siuntinių per metus). Apie atranką, kurias pirkiai iš 10,000 svarų susidarydavo Balfas paimdavo, mokėdami po 3-4 centus už svarą, tuo būdu už atrankas Balfas dar gaudavo po 3 ar 400 dolerių per metus.

Š. m. birželio mėn. susimušę arabai su žydais. Dėl to karo arabai nutraukė santykius su Amerika ir uždraudė įplaukti Amerikos laivams ir prekiauti. Pasirodo, Balfas (ir iš kitur) rūbų atrankos buvo parduodamas kaip tik arabams. Tai prekų bei nutūkusių Balfas sandėlyje susidarė keli tūkstančiai svarų atrankų, ir niekas jų nenori pirkti.

Senesniais laikais drabužiai buvo gaminami iš linų, vilnų, šilko. Dabar beveik jau visi jie yra sintetiniai ar maišyti. Jei pirma senus drabužius galėjo supešioti ir iš jų ka nauja padaryti, tai dabar iš vartotų rūbų galima tik virti košę, kuri niekam netinka.

Taigi tuo tarpu New Yorko balfininkai prašomi aukoti tik vartojimui tinkamus rūbus, o jei kas žino, kur dėti atrankas, malonėkite Balfos centrą informuoti.

Jei kada arabai pradės vėl išleisti amerikoniškas prekes, gal ir Balfui bus geriau.

Vartotų drabužių labai prašo Lenkijos, Vokietijos ir Pietų Amerikos lietuviai. Balfui vis dar reikalinga per 20,000 svarų per metus vartotų drabužių, deja, atrankų neturime kur dėti.

Balfos Reikalų Vedėjas

Pratesta Balfos skyriaus valdybos kadencija

Visuotinis Šimtojo Balfos skyriaus susirinkimas, įvykęs spalio 6 d., dauguma balsų nutarė pavesti esamai valdybai užbaigti ir antruosius darbo metus. Mat, valdyba turėjo būti perrinkta gegužės mėnesį, bet susirinkimas tesuauktas tik spalį. Valdyba sutiko eiti senas pareigas iki 1968 m. balandžio mėnesio. Revizijos komisija, pusdienį tikrūnusi skyriaus atskaitomybę, rado ją labai gerai vedamą. Per metus surinkta 5,702 dolerių aukų, sumokėjus vajeus vedimo išlaidas, visi pinigai pervesti bendrai lietuvių šalpai į Balfos centrą. Revizijos komisija, susidedanti iš Alksninio, Bačiausko ir Botyriaus, taip pat sutiko eiti pareigas ir sekančiais metais.

Aukos Balfui renkamos
lapkričio mėnesį

Vietos Balfos skyrius nutarė šių metų Balfos vajų New Yorko pradėti lapkričio 6 d. ir baigti gruodžio 6 d. New Yorke yra per 1,000 nuosirdžių Balfos rėmėjų, kurie, paprašyti laisškai, kasmet siunčia Balfui virš 5,000 dol. aukų. Dėl didelių atstamų Balfos rėmėjus neįmanoma asmeniškai aplankyti ir aukas surinkti. Newyorkiečiai balfininkai beveik vieni sugabena į Balfos centrą gerų drabužių per 50,000 svarų. Tais drabužiais aprenjami lietuviai Lenkijoje, Vokietijoje, Pietų Amerikoje ir kitur.

Balfos centras neturi nei vežimo, nei ratų drabužiams iš namų paimti, taip pat prašo kol kas tik vartojimui tinkamus rūbus Balfui aukoti, nes atrankų niekas nenori pirkti.

Balfos rėmėjai bus surašyti
į knygą

Daugelis lietuvių parapijų metų pabaigoje išspausdina savo parapijiečių sąrašus, kuriuose nurodoma, kiek kuris parapijos narys aukojo savo bažnyčiai. New Yorko Balfos skyrius turi tikslus aukų ir aukotojų davinius iš dešimties paskutinių metų. Skyriaus susirinkime vienbalsiai nutarta po šių metų vajeus aukotojų ir aukų sąrašus išleisti atskira knygele. Norintieji savo aukus Balfui pagerinti tai dar galės šiemet padaryti, o kurie nenorės, kad jų aukos būtų skelbiamos, bus prašomi apie tai skyriaus valdybą įspėti.

K.L.J.

Ruošiamasi Vasario 16-jai

Spalio 12 d. buvo Alto skyriaus posėdis, kuriame svarstyta, kaip iškilmingiau paminėti ateinančią Vasario 16-ją, nes tai bus Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 50 metų sukaktis.

A. Vakselis pasiūlė į meninę programą įtraukti kantatą. S. Dzikas suabejojo, ar per tokį trumpą laiką galima bus surasti asmenis, kurie tokią kantatą sukurtų, bet, sakė, reikia mėginti. Jam pritarė ir A. Skėrys. Pavesta A. Vakseliui su S. Dziku tuo reikalu rūpintis.

Kilo klausimas ir dėl Erdvesnų minėjimui patalpų. Tuo reikalu apsiėmė rūpintis A. Vakselis su P. Vyteniu, A. Skėriui talkininkaujant.

Buvo iškeltas klausimas, ar nevertėtų daryti du tokius minėjimus: vieną saviškiam, antrą svetimesiems, kurie lietuvių kalbos nemoka. Paskutiniams tektų ir kitokią programą pateikti. Tuo reikalu pirm. A. Oslapas tarsis su Vliku ir Laisvės Komitetu bei Lietuvos generaliniu konsulu.

Pagrindiniu kalbėtoju minėjime pakviestas Vliko pirmininkas dr. K. J. Valiūnas.

Daug kalbama apie lordo Harlech ir Jacqueline Kennedienės romaną. Harlech yra buvęs Britanijos ambasadoriumi Kennedžiui prezidentaujant. Jis yra našlys — žmona žuvo auto katastrofoje, ir turi penkis vaikus.

Dar apie L. B. suvažiavimą

S. GRIEŽE

(Tęsinys)

Po CV atstovų pranešimų sekė paklausimai, per kuriuos ir vėl be atvangos blusinės visokios smulkmenos, kurios nei nudirbtų darbų nepakeitė, nei ateities dabam gairių nenustatė. Jau esu minėjęs, kad kalbos buvo apribotos 3 minučių laiku, bet nebuvo apribota vieno atstovo kalbų skaičius. Užtatai karštesnieji kaip gaidžiai nuolatos šokinėjo, iš vietų iškėlė rankas, šaukdami "prašau balso dėl tvarkos", o pradėję "tvarkyti" vėl ne tik nuklampo davo į tuščią žodinių kimšų, bet uždegdavo ir kitus vėl prašyti to paties žodžio dėl "tvarkos".

Pirmininkai ima ilsti, o dr. B. Matulionis net atvirai prisipažino: Aš jau pavargau. Ir ne dyvai, daktarams ir inžinieriams suvaldyti reikia gero apinasrio. Tai ne vaikų darželis!

Pagal darbotvarkę, 3 val. 30 min. turėjo padaryti pranešimus mandatų ir nominacijų komisijos ir eiti prie rinkimų. Jau 6 val., o suvažiavimas tebekulia užpernykščius šiaudus. V. Bražėnas, atsivežęs net visą bylą, jaunimo "nuodėmių", varto, skaito ir prausia buvusį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų komiteto pirmininką Algį Zaporacką. Tas užgincija mėsčius kaltinimus ir prašo Bražėną duoti jam bylą, kurioje yra jo raštas, jis norįs išsiaišyti jį perskaityti.

Išeina iš vietos, paima iš B. bylą, atsistoja prieš susirinkimą ir savo raštą skaito ištisai. Klausim visi ausis ištempe, bet negirdim to kriminalo. Pasipila plojimai. B. nurimsta.

Pagal mandatų komisiją praneša, kad iš 37 tarybos narių nėra tik vieno dr. S. Biežio, kuris dėl ligos negalėjo atvykti. Apygardų atstovai yra visi.

Nominacijų komisija praneša, kad tarybos prezidiumui yra pasiūlytos dvi vietos, Clevelandas ir New Yorkas, ir į CV pirmininkus du kandidatai — J. Jasaitis ir B. Nainys, abu iš Chicago.

Pirmiausia balsuojama slapto balsavimu prezidiumo vieta. Už Clevelandą pamininkas dr. K. J. Valiūnas.

Yorką 21. Vadinasi prezidiumas bus iš New Yorko.

diumas bus iš New Yorko atstovų. Nominacijų komisija pasiūlo tuojau 5 kandidatus, bet susirinkimas nori sąrašą papildyti, o laikas eina prie galo. Viešbučio pareigūnas jau ragina patušinti patalpą, nes jau kiti jos laukia, jau tik be kelių minučių 7 val. vakaro. Prezidiumo rinkimai paliekami ryt dienai ir einama prie trumpesnės reikalo — CV pirmininko rinkimų. Vėl slapstas balsavimas. Bet čia, kaip jau esu minėjęs, viena politinė grupė iš anksto buvo gerai suderinusi stygas ir čia trumpų pertraukų metu pavaryta agitacija paveikė kai kuriuos atstovus, ir J. Jasaitis po 6 metų sėkmingo darbo CV pirmininko vietą turėjo užleisti organizuotą užnugarį turėjusiam varžovui inž. B. Nainiui.

Tuo šeštadienio darbai ir baigėsi.

8 val. vak. vienu aukštu žemiau turėjo prasidėti banketas. Bet didžiuliam narių išsivaikščiojimo apsitvarkyti po įtempto darbo ir persirengti. Tuo būdu tariamas banketas prasidėjo tik be kelių minučių 9 val. Dalyva-vo gal tik pusė suvažiavimo dalyvių ir keliolika svečių. Dalyviai negausus.

Susėdus prie stalų, New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis atidaro jį, pakviečia kun. L. Jankų sukalbėti invokaciją ir tolimesnį banketo vadovavimą perduoda V. Bražėnui.

Ant stalų (po 10 asmenų prie stalo, išskyrus paiglą vadinamąjį garbės stalą) po dvi tuščias stiklines galvai, puodukas su ledo gabaliuku, po 4 beveik galiono talpos užbunos vandens, pusblūdis senų sudžiūvusių bulkučių, mažai keturkampiai gabaliukai sveturi ir kitas stalo inventorių.

Sėdim 15, sėdim 30 minučių, o daugiau nieko kaip neduoda, taip neduoda. Pagaliau beveik po pusės valandos atneša plakto kvietinuz buzos ir įpila kiekvienam po kausą. Skonis lygiai toks pat, kaip 1919-1920 metais nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje, kai ją maitino daugiausia amerikoniškų miltų buza. Vėliau, tiesa, davė dar po riekelę

kalakutienos, po 1 saldžią bulvę, žyduolio kopūsto galvelę, kaip nykštį, ir spanguolių kisieliaus. Pabaigai cukrinių ledų ir kavos. Šitas malonumas — po 12 dolerių galvai (tikriau pilvui).

Šiuos patiekalus suminė- jau ne alkanu seilei nuvarinti, bet kaip rėmus banketo pilnesniam vaizdai paryškinti.

Prie atskiro stalo sėdi pakviesti dainininkai su akompaniatorium — solistai Liudas Stukas, Irena Stankūnaitė ir akompaniatorius jos tėvas. Prie jų dar keli, man nepažįstami.

Už garbės stalo — banketo pirmininkas su ponija, jo vadovas, buvęs tarybos prezidiumo pirmininkas su ponija ir bene 3 kunigai. Pacia-me viduryje gerai sudėtas augalotas kitatautis kunigas. Rengėjai pristato jį kaip Clevelando vienos kolegijos profesorių prelatą Leo Schumacherį.

Po trumpo įvedinimo arba supažindinimo banketo vadovas duoda svečių žodį. Na, manau, pasveikins trumpai, palinkės sėkmingo darbo ir gero apetito ir atsisės. Bet kur tau! Išsitraukia pluošta popieriaus, atsistoja ir patyrusio, bet ramaus pamokslininko balsu ima dėsytį. Kalba 10, kalba 20 minučių. Jau ir pusvalandis o kalbos galo nematyti. Visi sėdi sudėję rankas ant pilvo spaudžia juosmenis, o jis sau dėsto vieną mintį po kitos, vis nuosekliai, vis pagrįstai, vis svari. Pagaliau po 54 minučių kalbos užverčia paskutini lapą, perveda žvilgsiu susirinkusius, kaip Willingtonas Waterloo mūšio lauką, ir atsisėda. Plojimai — kaip Kiprui Petraus kui anais laikais! Čia mar topterejio B. Railos viename straipsnyje lietuvių charakteristika — Vergo dvasia..

Ką gi jis ten naujo pasakė? Ničnieko to, ko mes jau seniai nebūtume žinoję. Jo visą kalbą galima suvesti į vieną sakinį: Liberalizmas gimdo socializmą, socializmas — komunizmą, komunizmas neš tautom nelaisvę.

Kalbos metu nors vogėiomis kramsnojome sudžiūvusias bulketes ir tenkinome žemiškus pojūčius, bet solistų, kurie buvo iškilmingai koncertui pasirengę, buvo visiškai gaila. Jie net sudžiūvusių bulkučių negalėjo kramsnoti, kad gerklės nepriskrestų. Jie atvyko, kaip ir buvo kviešti, 8 val., o ban-

P. AMERIKOS JAUNIMO
STUDIJŲ SAVAITE

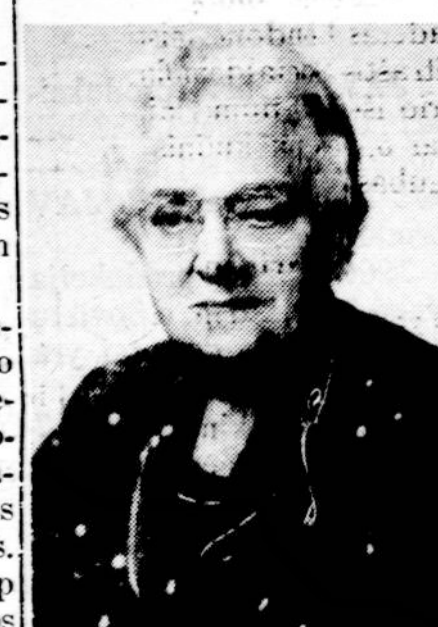
1968 metais, sausio 27 — vasario 3 d., Sao Paulo mieste, Brazilijoje, rengiama Pietų Amerikos Lietuvių Studijų Savaitė.

Rengėjai kviečia dalyvauti lietuvių jaunimą bei jo bičiulius ne vien iš Pietų Amerikos kraštų, o ir iš Šiaurės Amerikos (JAV, Kanados), Europos, Australijos.

Jie jau kreipėsi į atitinkamų organizacijų vadovybes, prašydami jau dabar, iki lapkričio mėnesio, pranešti, ar ir maždaug kiek svečių jie gali tikėtis iš tų kity kraštų. Rengėjų komiteto adresas — Caixa Postal 4118, Sao Paulo, Brazil.

Rengėjai jau turi duomenų, rodančių, kad Pietų Amerikos lietuvių jaunimas tai studijų savaitę rengiasi entuziastingai ir dalyvaus gausiai. Viešnios ir svečiai iš kitur praturtintų renginio turinį ir žymiai padidintų jo reikšmingumą.

(Elta)

Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, gimusi 1889 m. rugpjūčio 28 d. Nuo 1919 m. gyvena Detroito. Amerikoje ji surežisavo 42 vokalų. Jos sceninės veiklos 60 metų sukaktį Detroito iškilmingai paminės ši šeštadienį, spalio 28 d. 7 val. vak. Lietuvių namuose. Minėjimą rengia Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris ir Stasio Butkaus kuopos šauliai. Ta proga bus suvaidinta "Pinigėliai", dalyvaujant ir pačiai sukalbtuvininkai.

ketas visą valandą vėlavotos "įžanginės ir įvestinės" kalbos, invokacija, priedo 54 minučių pamokslas ir dar Bražėno feljetonas — susimildami. — aktyvioriaus gerklėje atsistojo. Kantrūs tie mūsų solistai. O galėję nakilti ir išeiti. Kalbėkit jus sau!

Vėliau ploni lietuvių snekėjo, kad profesorius kaštavęs 100 dolerių ir buvęs atvežtas iš Clevelando konservatorių dvasiai sustiprinti.

Ar tos kalbos tikros, galvos neguldau, bet tik viena aišku, kad dėl gražių akių iš Clevelando į N.Y. BL tarybos suvažiavimą kitataučiai nevažinėja.

Pacijos kalbos negalima būtų neikti, jeigu ji būtų amerikiečiams pasakvta. Bet mums ji buvo visai nereikalinga, nes komunistus geriau pažinom už pati paskaitininka ne tik iš kalbų, bet ir iš darbų.

Banketas užsibaigė jau po pusės dvyliktos naktį.

(B. d.)

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 pusl., Kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, LŪZIAI, 301 psl., kaina \$3.00

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15.

Jurgis Gliuda, DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almnas, UPE I RYTUS, UPE I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRE, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, TREČIOJI MOTERIS, premijuotas romanas, 196 puslapiai, kaina \$2.50.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl. kaina \$2.00

Jurgis Gliuda, SIKSNOSPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 pusl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 232 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: JO SUZADĖTINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 pusl. kaina \$4.00

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRĮŽTA I KALNUS, 509 pusl., kaina \$5.00.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

PAKENTĖKIT...

"Jūsų kieme esantį lauko tipo tualetą mes, žinoma, suremontuosime. Tačiau neturime lentų" — atsisakė 4-tos namų valdybos valdytojas Stulauškas ir vyr. inžinierius Jakubauskas Visinskio gatvės Nr. 32 gyventojams. Baigiasi antri metai. Štai būk geras, kentėk ir lauk, kol valdytojai suras lentgalį. O važinėjimas iš Zaliakalnio, pavyzdžiui, į Aleksotą gyventojams malonumo nesuteikia.

Neturi lentų, tai bent jau kieme kanapių pasėty...

Namo gyventojai

Kaunas.

Šitaip rašo Vilniuje leidžiama šluota Nr. 17. Nuo savęs pridėsi, kad Visinskio gatvė nėra kažkur Kauno pakraštyje.

Prof. Pr. Šivickiui 85 metai

Rugsėjo 30 d. 85 metų amžiaus susilaukė prof. dr. Pranas B. Šivickis, dabar Vilniuje veikiančios Mokslų Akademijos narys, šiuo metu tebevadovaujantis Zoologijos ir parazitologijos instituto bestuburių zoologijos sektoriaus laboratorijai.

Prof. Šivickis yra 17 metų gyvenęs Amerikoje (1905-1922). Čia baigė Valparaiso ir Misourio universitetus ir Chicagos universitete įsigijo daktaro laipsnį. Po to apie penkerius metus profesoriaus Manilos universitete Filipinuose. Nuo 1928 m. buvo profesorius Lietuvoje — Vytauto Didžiojo universitete Kaune, 1940 m. — Vilniuje. Nuo 1948 metų dirba mokslinį darbą Mokslų Akademijoje Vilniuje. (E)

G. Jokubonis — Sovietijos Dailės akademijos narys

Skulptorius Gediminas Jokubonis išrinktas Sovietų Sąjungos Dailės akademijos nariu korespondentu. Jis yra pagarsėjusios Priešpio "Motinos" autorius, Lenino premijos laureatas.

Mirė buvęs kunigas

Jonas Ragauskas

Spalio 11 d. Lietuvoje mirė buvęs kunigas Jonas Ragauskas, 60 m. amžiaus. Vėlonis kurį laiką net profesoriaus kunigų seminarijoje. 1948 m. jis metė sutaną ir aktingai įsijungė į ateistinę veiklą. Jis buvo žinios draugijos valdybos lektorius-referentas, skaitė paskaitas, rašė knygas. Jis parašė ar išvertė 20 priestikybinių turinio knygų, tarp jų Ite missa est, Nenoriu dangaus, Kuo tikėti?, Katalikų religinės šventės ir apeigos, Krikščioniškoji dorovė — darbo žmonių išnaudojimo irankis, Biblijos linksmybės, Evangelijos linksmybės, Stebuklai ir stebukladariai, Agnus dei ir kt.

Jam buvo suteiktas nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardas, ir buvo apdovanotas Aukšč. tarybos prezidiumo garbės raštu. Jis buvo kandidatas į komunistų partiją.

Spalio 14 d. iškilmingai palaidotas Vilniuje, Antakalnio kapinėse.

NEGALI PARASYTI SAVO ISTORIJOS

Sovietų Sąjunga tuoj minės 50 metų sukaktį, o nauja komunistų partijos istorija vargu bus iki to laiko išleista.

Sesių tomų partijos istorija turėjo pasirodyti 1965 metais, bet dėl įvairių "politinių kliuvinių" tas darbas užsistėjo. 1964 m. išėjęs pirmasis tomas tuoj buvo išimtas iš apyvartos dėl ten padarytų "didelių politinių klaidų". Netrukus buvo paruošta kita laida, kurioje jau nebuvo minimas Chruščiovas.

Kiti du tomai turėjo nagrinėti revoliucijos laikotarpį, bet pernai metų istorikų susirinkime buvo smarkiai kritikuoti. Juos redagavo Pospelovas, kuris apkaltintas dėl stalininių tendencijų. Pagaliau Pospelovas pašalintas nuo to darbo. Vargu ir jo įpėdiniams pavyks išleisti partijos istoriją iki jų revoliucijos sukakties iškilnių lapkričio pradžioje.

SOVIETŲ S-GOS IR JAV IŠDIRBIS

JAV išdirbis (produkcija) 1960 m. siekė 557 bil. dolerių, o Sovietų S-gos — 245 bil., tai yra 44% JAV produkcijos.

1966 m. JAV produkcija siekė 740 bil. dol., o Sovietų S-gos 335 bil. dol., tai yra 45% JAV produkcijos.

Kaip matome, per tuos 7 metus Sovietų Sąjungos produkcija padidėjo 90 bil., o JAV net 183 bil.

PABEGO SOVIETŲ SNIPAS

Sovietų snipas pulkininkas Evgenij Runge Vokietijoje paprašė leisti apsigyventi JAV. Jis suteikė daug svarbių žinių. Jo duomenimis pasirėmus jau suimtas ne vienas sovietų snipas. Vieną tokią snipę, užsienio reikalų ministerijos sekretorė, kalėjime pasikorė. Aišku, kad dar nemaža snipų bus išaiškinta, nes pulk. Runge buvo net kelių snipų grupių vedėjas, todėl jis daug žino.

Šiandien V. Vokietijos sostinė tapo snipinėjo centru. Sakoma, kad Vakarų Vokietijoje esama net 16.000 įvairių komunistinių kraštų snipų. Jie šnipinėja viską. Jiems rūpi ne tik karinės paslaptys, bet ir įvairūs duomenys iš kitų gyvenimo sričių.

Snipai verbuojami ir iš "mažų žmonių" — sekretorių, tarnaičių, patarnautojų restoranuose ir kt. Šiomis dienomis pav., suimtas didelio restorano padavėjas, kuris rinko žinias iš moterų, tarnaujančių valstybinėse įstaigose sekretorėmis.

Aišku, agentam yra leistos visokios priemonės. Sakysim, toks snipas, sugebėjęs mergaitę tiek įtikti, kad galį ja nuogą nufotografuoti, vėliau tomis nuotraukomis jau ją šantažuoja: arba duok tokių ir tokių žinių, arba tą nuotrauką parodysiu tėvams ar viršininkui. Kiti suviliotas merginas net veda tik tam, kad galėtų iš jų ištraukti reikalingų žinių.

Nesenai žuvęs Ernesto Guevera, buvęs Kubos diktatoriaus Castro padėjėjas. Jis, metęs ministerio vietą Kuboje, buvo išvykęs revoliucijos kelti Bolivijoje, bet ten ir galvą padėjo.

Rūpinasi paminklu Lietuvos kooperacijai

Jonas Glemža

J. GLEMŽAI IŠVAZIAVUS

Ižymus Lietuvos kooperatininkas, buvęs Vliko Vydamosios Tarybos pirmininkas V. Vokietijoje Jonas Glemža jau antrą kartą lan-

KOKIA LAISVĖ ČEKOSLOVAKIJOJ

Rašėme, kad ižymus čekų rašytojas Jan Prohaska pasiskelbė palankų straipsnį Čekoslovakijos valstybės kūrėjų prof. Masarikui. Tas faktas davė progos partijai vėl pradėti vykdyti tai, ką ji jau seniau laikė reikalinga, bet ieškojo tinkamos progos, būtent, — sutramdyti augančią nepriklausomybės dvasią rašytojų tarpe.

Iš partijos išmestas V. kulič, ižymus žurnalistas ir rašytojas, kuris rašytojų suvažiavime smarkiai kritikavo partijos aparatą ir jos klišes ir valstybės reikalus. Pašalintas iš filmų kritikas Lim, kuris nuolat protestavo dėl filmų šališkumo ir jų naudojimo komunistų propagandai.

Rašytojas Klim išmestas iš partijos dėl to, kad suvažiavime dabar turimą laisvę lygino su ta laisve, kuri buvo, kai Čekoslovakija priklausė Austrijos imperijai. Pasak jį, dabar tos laisvės mažiau, negu anuomet.

Rašytojų sąjungos žurnalo redakcija visiškai pakeistos visokios priemonės. Sustiprinta laikraščių ir žurnalo cenzūra. Kalbama, kad rašytojų sąjunga bus išdalyta apygardomis.

Zodžiu, imtasi griežtų priemonių rašytojų tarpe vis augančiam pasipriešinimui dabartinei komunistinei santvarkai sutramdyti.

kosi JAV, ir abu kartu ne savo asmeniniais reikalais.

Pirmą kartą jis buvo iššauktas į Vliko atstovų suvažiavimą, kuriam padarė pranešimą apie Vydamosios Tarybos veiklą. Antrą kartą jis atsilankė, vykdydamas sumanytą išleisti veikalą apie buvusį Lietuvos kooperatinį sąjūdį, kuris tiek tautos ūkio, tiek kultūros gyvenime paliko gilius pėdsakus.

J. Glemžai teko prisidėti ne tik prie pieno perdirbimo kooperatinio bendrovės steigimo, bet ir jų apjungimo į Pienocentro sąjungą. Jis tai sąjungai vadovavo nuo pat jos steigimo iki ją bolševikai sunaikino. Pirminko pareigoms jis būdavo perrenkamas kas treji metai.

Jis ir pandito išleisti veikalą apie tą sąjūdį, panagrinėti, kas paskatino anuomet Lietuvos ūkininką ir miestų amatininką bei darbininką susimesti į kooperatinį sąjūdį.

Ano meto Lietuvos kooperatinis sąjūdis vystėsi ir tokiomis formomis, kurios kitur buvo naujos. Kooperatyvai savo sukauptais kapitalais kūrė akcines bendroves, bet jos nebuvo paprastos kapitalistų kuriamos akcinės bendrovės, nes jose šeimininkavo kooperatyvai. Tokios akcinės bendrovės buvo Sodyba, kuri supirkinėjo vaisius ir juos perdirbinėjo, Kooperacija, kuri draudė nuo ugnies ir kt., Valgis ir kitos.

Šia kooperatinio veikimo kryptimi buvo susidomėję ir kitų kraštų kooperatininkai, ypač Skandinavijos. Mat, Lietuva savo žemės ūkio gaminiais ne tik pasirodė užsienio rinkoje, bet pradėjo nukonkuruoti kitus geresne jų kokybe ir pigesne kaina.

Taigi, Lietuvos kooperatininkams yra kas prisiminti ir kuo pasididžiuoti. Verta todėl ir veikalas apie kooperatyvų veiklą išleisti.

J. Glemža ir atvyko į JAV su buvusiais kooperatininkais, savo buvusiais bendradarbiais ir kitais tos srities žmonėmis to reikalo pagrindai aptarti ir susitarti.

New York'e jis buvo sustojęs kooperatininko Revento šeimoje, susitiko su Sileikiu ir kitais. Chicagoje matėsi su K. Alminausku, J. Bertašium, A. Šantaru, J. Skorubsku, Radvila, Pisarevu ir kitais.

(Būdamas Chicagoje J. Glemža su dr. J. Valaičiu aplankė sergantį dr. P. Gri-gaitį, Naujienose pasimatė

80 METŲ JAUNUOLIS

Tai Antanas Jokubaitis, kuris spalio 18 d. įžengė į devintąją dešimtį, bet ji pamatę nepatikės, kad jis jau tiek metų neša ant savo pečių. Ypač nustebė, pamatę jį paplūdimy darantį mankštą. Mat, jo visas kūnas ir šiandien lankstus kaip vijurkas, nes jis jogų mokslo ir mankštos bei kūno kultūros mokėsi pas žymius indų mokslininkus ir pagal tuos mokslus savo kūną lavina.

Sukaktuvinininkas yra vadokliškis, į JAV atvykęs 1913 m., mokėsi Valparaiso ir Bostono universitetuose. Jaunesnis būdamas, jis priklauso ir aktingai veikė įvairiose draugijose, ruošė vaidinimus, režisavo ir vaidino.

Pamėgęs spaudoją, korespondencijas ir straipsnius laikraščiams pradėjo rašinėti dar Lietuvoje būdamas — 1908 m. Jis yra rašęs ir Keleivį. Kurį laiką dirbo Worcesterystery leistame Amerikos Lietuvių Rašė ir amerikiečių spaudoje.

1915 m. A. Jokubaitis išleido savo eilėraščių rinkinį Skambančios stygos, o 1919 m. — Svetimųjų padangė. Nemažai jo raštų tebėra nepasausintų.

Šiuo metu sukaktuvinininkas su savo žmona Brone gyvena Brookline, Mass.

Mes sveikiname sukaktuvinininką ir linkime jam dar ilgų metų.

KAS TOLIAU?

Oaklande, Cal., 2.000 demonstrantų norėjo įsiveržti į karinės prievolės šaukimą, bet policija pastoj jiems kelią. Apie 30 asmenų buvo reikalingi medicinos pagalbos, jų tarpe laikraštinių ir policininkų, 22 asmenys buvo suimti.

Bostone 291 jaunuolis, susirinkę bažnyčioje, sugėdino savo šaukimus karinei prievolei atlikti.

Panašių demonstracijų šiom dienom buvo bene 40 miestų.

Siaurės Vietname sukurta Pietų Vietnamo liaudies solidarumo su Amerikos liudininkų komitetas, kuris ragina plėsti pasipriešinimą įsijusi Amerikos jaunimą karįjanti Vietname.

su M. Gudeliu, J. Venglova, J. Pronskum ir kt.).

Floridoj J. Glemža susitiko su kooperatininkais Valiu ir kt. Visur rado didelį pritarimą savo sumanymui.

Išskridamas iš New Yorko į Vokietiją, J. Glemža jį korespondentui pareiškė, kad patenkintas savo ke- lione ir kad išvyksta tvirtai įsitikinęs, jog galėsiąs veikala apie Lietuvos kooperatyvus atiduoti spaudai jau kitų metų pradžioje.

Savo viešnagės metu JAV J. Glemža pasimatė ir su savo idėjos bendraminčiais ir kartu su jais apsvaistė ateities veiklos gaires.

Šia proga tenka priminti, kad J. Glemža jau yra peršokęs per 80 metų slenkstį, bet tebėra kupinas energijos ir įvairių sumanymų.

J. Vlks.

NELAUKITE, KOL BUS VĖLU!

Ne laikas rūpintis širdies sveikata, kada širdies prieuolis įvyksta. Daug išimtingiau iš anksto žinoti savo polinkį širdies prieuoliui ir kaip jo išvengti.

Statistika skelbia, kad sulaukus pusamžio kas penktas vyras gauna širdies prieuolį. Nerizikuokite didžiausiu turtu — savo sveikata.

Perskaitytę knygą "ŠIRDIES PRIEUOLIAI", pamatysite, kad galite nuspėti savo širdies prieuolį ir jo išvengti.

Ta knyga gaunama ir Keleivio administracijoje, atsiuntus \$3.75.

PIGIOS, IDOMIOS

knygos

Derliaus vainikas, J. Mi- kuckio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Grozvylės meilė, P. Orin- taitės apsakymai, 165 psl., kaina \$1.50.

Du mediniai ir trys geleži- niai kryžiai, savanorio An- tano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Or- wel bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00

Per giedrą į audrą, Myko- lo Vaitkaus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais — \$2.50.

Inčialai po tiltu, A. Tulio novelės, 156 psl., kaina kie- tais viršeliais \$2.50, minkš- tais — \$1.90.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kai- na kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Geri žodynai

Lietuvių-anglų kalbų žo- dynas, redagavo Karsavi- naitė ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kai- na — \$5.00.

Lietuviškai angliškąs žo- dynas, Vilius Peteraičio, 1 arda, daugiau kaip 30.000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

Dabartinės lietuvių kalbo- zodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 15.000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

DEMESIUI!

PALENGVINKITE MUSĮ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutau- pytume, jei mielieji prenu- meratoriai nelauktų, ko- juos paragina mokėti, o pa- tys, be paraginimo, prie- atsiųstų reikalingą suma-

Esame labai dėkingi tiem, kurie tokių raginimų nelau- kia, ir tikime, kad ateityje prenumeratorai pasibaigiant vis mažiau bebus tokių, ku- riems reikės siųsti primini- mus.

Keleivio adm-ja

10 knygų už \$2

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Lietuvos socialdemokratų partijos programinės gairės, 32 psl., kaina 20 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blūmo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir ko- munistas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Kas yra socializacija (K. Kauskio), 51 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Tikra teisybė apie Sovietų Rusiją, (J. Janušio), 96 psl., kaina 50 centų.

Juožas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė-Sruobienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.10, bet visos kartu par- duodamos už \$2.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovaną angliškai kalban- tiems, nepamirškite, kad ge- riausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašy- tojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, ku- rios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krė- vės), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliskis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pa- sha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, pa- rašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Jo- seph B. Končius, 211 psl., kaina minkštais viršeliais \$3, kietais \$4.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Tegul bus pagarbintas. Maiki!

— O daugiau nieko?

— Džiusta minut. bus ir daugiau. Pasakyti tau, ką sužinojau Čikagoje.

— Ar iš tikrųjų tenai buvai?

— Jes, buvau. Žinai, Čikaga slausnias miestas. Lietuvių tenai daugiau negu Vilniuje. Ir visi smarkūs vyrai, visi nori atgauti nepriklausomą Lietuvą, ale bėda, kad jie pešai tarp savęs, kaip katinai morčiaus mėnesy.

— Ar neklausėi, ko jiems trūksta?

— Aš, Maiki, rokuoju, kad jiems nieko netrūksta, gal reikėtų dar kai ką sumažinti. Jeigu būtų mažiau visokių pruntų, tai mažiau būtų pešinių.

— Apie kokius "pruntus" tėvas kalbi?

— Aš kalbu apie Vliką, apie Tarybą, apie Bendruomenę ir kitokias susaides. Kiekviena nori pinigų, ir kiekviena nori būti mandresnė už kitas. Nu, ir griežia viena kita už čiuprynos. Pešai ir gazetios. "Draugo" Prunksis susirėmė su "Naujienu" Pronskum.

— Ar žinai, dėl ko?

— Sakio, buvo neįsprovokuota agresija.

— Kieno agresija?

— Maiki, agresija yra čiuodnas daiktas. Kaip mergos vaikas. Kai jis atsiranda, tai niekas nenori prie jo prisipažinti, tą bėdą verčia ant kitų. Ir atrodo, kad tikro kaltininko nėra. Va, neseniai kilo žydų vaina su arabais. Žydai šaukė, kad arabai pradėjo agresiją, o arabai susirėdėdami rėkė, kad žydai agresoriai. Akurat taip ir Čikagoje. "Draugo" Prunksis šauko kaltinimais į "Naujienu" Juozą Pronską, būk šis padaręs prieš jį neįsprovokuotą agresiją, o Pronskus atšauka, kad pats Prunksis yra agresorius. Nors tai popierinė vaina, ale vistik vaina.

— Bet tai chicagičių dalykas, ne tėvo reikalas.

— Maiki, čia visų reikalas. Juk mes norim laisvos Lietuvos. Aš noriu dar prieš mirtį pamatyti savo Plungės

parapiją. Nu, o kaip mes galėtume padaryti laisvą Lietuvą? Jeigu jau daugiau negalim susikalbėti? Tik pažiūrėk, kas darosi Bendruomenėje. Vlike ir kituose mūsų pruntuose. Bendruomenėje priso visokių partijų. Išgalėjo pruntininkai, paveržė valdybą ir neduoda kitiems balso. Džiovą Bačiūną, šėvriusį Smetonos kavalierių, pradėjo vadinti komunarų, rokuojasi, komunistu. O kai kas norėjo užprotestuoti, tai kiti pradėjo rėkti: "Šarap!" Nu, jį ką tai padabna?

— Man patinka, kad tėvai rūpi laisva Lietuva. Bet mes, Amerikos gyventojai, tos laisvės Lietuvai neįskovosime. Turim laukti, kol Europoje susidarys tokios sąlygos, kurios leis pačiai Lietuvai apsispręsti.

— Maiki, tu turi misteiką, jeigu mislini, kad mes negalim Lietuvai laisvės įskovoti.

— Tėve, jeigu Lietuva negalėjo savo laisvės apginti, būdama dar nepriklausoma, turėdama savo armiją, generalinį štabą, šaulių organizaciją ir kitą valstybės aparatą, tai kokiū būdu mūsų saujelė Amerikoje galėtų dabar tai padaryti?

— Veidimint, Maik! Tu taip nekalkbėk, ba tave komunarų apšauks, kaip Džiovą Bačiūną. Jes, su pruntininkais juokų nėra. Jie tavęs ir į Lietuvą neįleis, kai ji bus laisva. Pamatysi.

— Bet kažin, tėve, ar laisva Lietuva įsileis "pruntininkus"?

— Nu, tai ką turim daryti? — Mes turim daryti viską, tėve, kad Amerikoje kuo ilgiausia galėtų išsilaikyti lietuvybė.

— Sakai, turim daryti viską. Ale išvirozyk, kas yra tas viskas? Aš rokuoju, kad reikia daugiau melstis. Turėtum ir tu prisirašyti prie šv. Jurgio parapijos.

— Tėve, parapijos lietuvybės neišlaikys. Nors lietuviai jas savo sunkiai uždirbtas centais sukūrė, bet jos yra atiduotos svetimiems vyškupams, kuriems mūsų tauta nerūpi. Jau dabar lietuviose bažnyčiose pa-

mokslai sakomi angliškai. Dar blogiau, kad lietuvių turtą tie vyskupai atiduoda svetimiems. Pavyzdžiui, Detroitė vieną lietuvių bažnyčią vyskupas atidavė negrams.

— Nu, tai aš ir vėl noriu tavęs paklausti: ką turim daryti?

— Geriausia lietuvybei palaikyti priemonė, tėve, yra mūsų spauda; taigi turim ją remti ir platinti. Kiekvieno lietuvių namuose turėtų būti laikraštis, dar geriau — du-trys laikraščiai. Reikalingos ir geros knygos. Ir taip pat labai svarbu palaikyti geras savo organizacijas.

— O kaip tu žmogus gali žinoti, kuri organizacija gera, kuri no gut?

— Visų organizacijų aš čia negaliu tėvui aptarti, bet galiu pasakyti, kad viena iš geriausių yra **Lietuvių Susivienijimas Amerikoje**.

— O, ką reiškia lietuvių susivienijimas?

— Ne "susivyniojimas", bet Susivienijimas. Tai yra seniausia ir didžiausia Amerikos lietuvių organizacija. Jos centras New Yorke. Iš tenai kas savaitė eina jos organas "Tėvynė". Tai yra geras laikraštis, kurį gauna nemokamai kiekvienas Susivienijimo narys. Be to, jį teikia savo nariams visokios paramos pinigais: ligoje, mirties atveju ir remia Lietuvos reikalus. Kai Lietuvoje buvo uždrausta spauda, Susivienijimo pastangomis buvo atspausdinta ir nusiųsta Rusijos carui knyga, parodanti, kaip jis skriaudžia lietuvių tautą, slopindamas jos apšvietą ir kultūrą. Tą knygą paminejo kone visa Europos spauda. Caro valdžia turėjo rausti iš gėdos. Ir spauda Lietuvai buvo grąžinta. Šiandien jau mažai kas žino, kiek prie to prisidėjo Amerikos Lietuvių Susivienijimas. Dar daugiau: kai po Pirmojo pasaulinio karo atsikūrė nepriklausoma Lietuva, Amerika nenorėjo jos pripažinti. Bet ir čia Lietuvai pagelbėjo Susivienijimas. Jo pastangomis buvo surinktas milijonas parašų, prašant Lietuvai pripažinimo, ir tūkstantinė lietuvių delegacija, susirinkusi Washingtone, įteikė tuos parašus prezidentui Hardingui. Ir Lietuvos respublika tuoju buvo pripažinta. Tiek gero Lietuvai nėra padariusi jokia kita organizacija. Todėl aš ir sakau, kad Susivienijimas yra viena iš geriausių mūsų organizacijų.

— Bai glory, Maik, kodėl tu nepasakei man to anksčiau. Būčiau ir aš prisirašęs.

— Tėve, geriausia prisirašyti dabar.

— Kodėl?

— Todėl, kad dabar Susivienijimas yra paskelbęs vajų naujiems nariams įsirašyti. Galėsi ir pats stoti vaji-ninku. Jei įrašysi 50 naujų narių, gausi \$100.00 dovana grynais pinigais.

— O kaip įsirašyti?

— Mūsų mieste yra SLA kuopa. Sužinok jos sekretoriaus adresą ir kreipkis pas jį. Jis padarys, kas reikalinga.

— Okei, Maik, raidavei einu to sekretoriaus ieškoti.

LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE. St. Michelso no vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

BAISI PROBLEMA

Tai gyventojų prieaglio reikalas. Jis daug kur labai opus, o ypač Pietų Amerikoje, kur jis yra didžiausias. Ten kasmet priauga 10-12 mil. galvų. Šiandien ten jau yra 250 mil. gyventojų, ogi 1980 metais jų bus 380 mil.

Zemės ten užtekę daug didesniams žmonių skaičiams, bet visa nelaimė, kad nepajėgiama pasigaminti maisto tiek, kiek jį reikia. Krašto ūkio pažanga atsilieka nuo gyventojų prieauglio.

Valstybių vadai yra susirūpinę prieauglio kontrolei. P. Amerikoje 90% gyventojų yra katalikai. Paskutiniu metu ir katalikų vadovybės tarpe jau atsiranda tokių, kurie pradeda suprasti besiraišiančios katastrofos pavojų ir keičia savo neigiamą pažiūrą į šeimų planavimą.

PABRANGSPASTAS

Atstovų rūmai 318 balsų prieš 89 priėmė įstatymą, kuris pakelia pašto tarifus. Jei prezidentas tą įstatymą pasirašys iki gruodžio mėnesio, tai tas tarifų pakėlimas pradės veikti nuo Naujųjų Metų. Taigi kitais metais, tikriausia, už laišką mokėsime 6 centus, už atviruką 5 centus, už oro paštą siunčiamą laišką 10 centų, o už atviruką 8 centus.

Pastas, pasirėmęs jau seniau priimtu kitu įstatymu, pranešė, kad nuo lapkričio 1 d. siunčiant laikraščius II klasės tarifu į Kanadą, teks už 2 uncijų svorį (tik švėria Keleivio numeris) mokėti ne du centus, kaip iki šiol, bet 3 centus. Tuo būdu už laikraščio siuntimą teks ir mums daug daugiau mokėti.

JAV SPAUDŽIA DARYTI REFORMAS

JAV ambasadorius Pietų Vietname Bunker vis daugiau spaudžia Vietnam vyriausybę daryti reformas, nes karas vyksta ne tik karo lauke. Negana laimėti karo fronte, reikia laimėti ir gyventojų pasitikėjimą ir paramą, o tai galima tik vykdančiomis reformomis.

Ambasadorius siūlo vyriausybei sumažinti provincijų viršininkų valdžią, perduodant daugiau valdymo teisių vietos savivaldybėms. Jis aiškina Saigono vyriausybei, kad jos padaromos klaidos kompromituoja ir prezidentą Johnsoną, kuriam kritikuojama ir be Saigono daromų klaidų.

QUEBEKAS NESISKIRS NUO KANADOS

Quebeko Liberalų Federacija savo suvažiavime atmetė sumanymą steigti atskirą prancūzų valstybę Kanadoje. Suvažiavimas pareiškė, kad prancūziškas Quebecas ir toliau sieks prancūzų kultūros ir ekonominio nepriklausomumo patvirtinimą, tačiau be jokių atskyrimo planų.

Atsiskyrimo norinčios grupės vad. Lesques tuoj pat sušaukė šios federacijos. Prie suvažiavimą jo grupė buvo paskelbusi manifestą, kuriame buvo reikalaujama atskirti nuo Kanados. Liberalų partija šį manifestą atmetė.

Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius - sukaktuviainkas

Juozas Kapočius

Matyt, taip jau buvo likimo lemta, kad šiais metais kone didžiausias skaičius mūsų kultūrininkų ir visuomenininkų mini savo 60-ji gimtadienį. Prieš 60 metų pati žvaigždė atvedė į šį pasaulį ir Juozą Kapočių, Lietuvių Enciklopedijos ir kitų stambių knygų leidėją bei judrų visuomenininką, paliekantį užsienio lietuvių gyvenime giliai įmintas pėdas įvairiose srityse.

J. Kapočius yra gimęs 1907 m. spalio 19 d. Antanilėjų kaime, Žemaitkiemio valsčiu, Ukmergės apskrityje. Jis mokėsi Ukmergės gimnazijoje, vėliau Aukštesniojoje technikoje mokykloje Kaune, o 1927 m. išvyko į Urugvajų, kur 1930 m. Montevideo mieste baigė spaustuvinių mokyklą ir įsigijo spaustuvinko specialybę.

1933 m. grįžęs į Lietuvą, kurį laiką dirbo Klaipėdoje Rytų b-vės spaustuvės vedėju. 1935 persikėlė į Šiaulius Vilties spaustuvės vedėju ir vėliau išsikėlė į Kauną, kur įsteigė savo modernią cinkografiją Vaizdas ir to paties vardo spaustuvę. Atgavus Vilnių, visa tai buvo perkelta į Vilnių, kur buvo leidžiami ir spausdinami įvairūs laikraščiai. Bet 1940 m. bolševikinio režimo visa tai buvo nusavinta, ir J. Kapočius tapo Panevėžio valst. dramos teatro direktoriaus pavaduotoju. Vokiečių okupacijos metu jis vėl grįžo į savo seną spaustuvinko profesiją, kurioje darbuotojai iki pasitraukimo į Vakarus.

Juozas Kapočius labai daug prisidėjo prie nepriklausomos Lietuvos spausdinimo technikos sumoderninimo ir turi kitų nuopelnų šioje srityje. Bet dar daugiau jis iškilo kaip Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, jau iškūręs po antro pasaulinio karo Jungtinėse Amerikos Valstybėse Bostone.

Jo suorganizuota ir čia išleista daugiau kaip 30 tomų Lietuvių Enciklopedija atelies kultūros istorikų gal bus laikoma pačiu didžiausiu turtu, kurį sukūrė išeivijos mokslininkai, menininkai ir kiti bendradarbiai ir jos rytingasis leidėjas. Tokio masto kūrinio nebuvo spėta išleisti nei nepriklausomybės laikais, nei dabartiniu okupacijos metu. Galima teigti, kad nei organizacijų, nei komiteto specialiu komisių ar komitetu tas didis darbas nebūtų buvęs ir čia įveiktas dėl finansinių sunkumų ar kurių nesutarimų. Tai galima buvo suorganizuoti tik atskiro vieno žmogaus iniciatyva ir atsakomybe. Ir tai padarė J. Kapočius, suirinkęs redaktorius, kurie su medžiojo šimtus bendradarbių ir šį kultūros pastatą su-

rentė iki pat višunės. Aišku, pradėdamas tekį darbą, leidėjas daug kuo rizikavo, bet gale laimėjo lietuvių kultūros naudai.

Reikia pažymėti, kad su L. Enciklopedijos užbaigimu sukaktuvininko darbai dar nesibaigė ir nesibaigia. Jis ir toliau leidžia ir kitus stambius mūsų liuanistinius veikalus, o pastaruoju metu rengiasi išleisti dar ir lituanistinę enciklopediją anglų kalba.

Be savo tiesioginio leidėjo užsiėmimo, J. Kapočius gyvai dalyvauja ir JAV lietuvių visuomeniniame gyvenime ir dabar yra išrinktas JAB Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininku.

Zeneciančiam per 60 metų slenkstį judriam sukaktuvininkui mes linkime ir ateityje neprarasti energijos, žavėtis vis naujais sumanymais ir su išbandyta ištverme juos įkūnyti visos lietuvių tautos labui.

URUGVAJUS

Buvo sustojęs lietuvių radijas

Rugsėjo 30 d. lietuvių radijo valandai 7 metus vadovavęs Juozas Vastakas atsiseikino su klausytojais, pranešdamas, kad jo radijo programa nuo šios dienos neveiks dėl finansinių sunkumų. Kad ir daug ką galima J. Vastakui prikišti, bet visviena buvo gaila išgirdus, kad jo radijo programos sešadieniais 8 val. vak. jau nebebus.

Radijas vedamas ispanų kalba, bet muzika ir dainos duodamos lietuviškai iš plokštelių. Montevideo ir aplinkės lietuviai jį laukdavo.

Bet spalio 7 d. visi nudžiugo išgirdę, kad programa vėl veiks. Teko patirti, kad J. Vastakas suradęs gerą rėmėją, kuris pasizadėjęs sumokėti skolas ir neleisti programai sustoti.

Seniau tą programą gausiai rėmė E. Jusys, A. Bertasiūnas, A. Zupka ir kiti.

Kviečia vienybėn

Ką tik iš Brazilijos grįžęs kun. J. Giedrys per radiją ragino lietuvius būti vieningiems, susilaikyti nuo provokacijų ir šmeižtų.

Gera! daro kun. J. Giedrys tokias mintis skelbdamas, bet ar jis žino, kad Urugvajaus lietuvių kolonija ypač suskilo tada, kai čia atsikraustė siaurų pažiūrų kunigu ir komunistų.

M. Krasinskas

DOVANA MŪSŲ MAZIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra maziems praturtėjo nauju leidiniu. Tai Danutės Binkienės knygelė "BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Paskubėk! pradžiuginti savo vaikus, nupirkite jiems tą knygelę. Ji gaunama ir Keleivio įstaigoje.

Ar skaitei šias knygas?

NULAUZTA SAKA, trijų vaizdelių knyga, parašė Stasė Varagaitė-Petersonienė, 81 psl., kaina \$2.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

LIETUVIAIS ESAME MES JIMĖ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

LITUANISTIKOS DARBAI, studijų rinkinys Juozas V. Maciūno "Naujoji dokumentinė medžiaga apie Antaną Strazdą", J. Gimbutis "Mažosios Lietuvos krikščionių formos". R. Sealy "Velnių", 227 psl., kaina \$3.00.

PANEVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl., kaina \$6.50.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

TCZU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina \$3.50.

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki 1795 m., Jono K. Kario, 396 psl., kaina \$10.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

LAUMIŲ JUOSTA, Broniaus Railos akimirksnių kroniką I dalis, straipsnių rinkinys, 348 psl., kaina — minkštais viršeliais \$2.50.

Tas knygas galima gauti keleivio administracijoje:

636 E. Broadway,
So. Boston, Mass. 02127

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešt naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — p code.

MOTERŲ SKYRIUS

ALĖ RŪTA

Žmonės veža

Alė Rūta — Nakaitė-Arbienė, dabar gyvenanti Kalifornijoje, yra viena iš įžymiųjų jaunėsiosios kartos moterų beletristų, jau sukūrusi visą eilę romanų. Jos romanas "Kelias į kairę" gavo Dirvos premiją, o "Trumpa diena" — Draugo. Iš paskutiniojo paimta ir čia spausdinama ištrauka.

Red.

Jam vėl kaip gyvi stovėjo akys du ne per tolimi varakai, kai Silva, gražus ir išdidus su savo uniforma, garsiai Baleišiams pasakojo, kaip jis jau klausinėjasi apie tą Krymą, kur išgyja visokie ligoniniai, kur labai geras oras, garsūs daktarai ir geriausios pasaulyje ligoninės. Jis klausinėjasi, rūpinasi leidimo. O gal jį ir be pinigų veš, nes jį ne būdžių vaikas, dar net tarnaitė. Ir kai jis visa išrūpina, tada atvažiuos ir Braniūtę tenai išveš. Gal ir ilgai teks jai tenai pabūti, bet grįš sveika, vėl raudona ir linksma. O tada visi turės atšokti jų vestuvės. Taip svajojo Silva garsiai ir šypsojosi visiems, nesgi visi troboj buvo savi, o Stasius niekas nepaisė.

— Tai anas tikrai jų išsiveš! — kartojo kuprius sukepusiom lūpom, garsiai ir pašnibždom. Jis kartojo sau, o girdėjo ir pakluonių krūmai, ir žilvičiai, spaudžia gale pirčių ir prūdose, ir tarp žalių gleivių išsprogusiomis akimis varlės. Jis kartojo garsiai, dejuodamas, tai vėl šnibždėjo, degančiomis akimis grėždamasis į tolį.

— Tai anas tikrai! Neduosiu! Nelaisiu! Ažmušiu!

Stasius pervargęs krito į dilgę už klėčių ir iš džiaugsmo verkė, kad dar nepasivėlinio. Kieme nebuvo jokio vežimo, nei kelely — šviežių pravėžų. Troboje buvo ramu, iš kamino rūko dūmai. Toli lauke subliuvo karvė. Trobos pasieniu uostinėdamas lakstė Margiukas ir kelis kartus suskalijo, o paskui į duris žiūrėdamas, plonu balseliu sukaukė. Gal buvo alkanas? Gal norėjo į trobą — sušilti? Stasius susikūitė dilgėse, kojas po savim susirangė, įsigūžė į platų tėvo švarką. Rytas buvo vėsokas. Jis nutarė čia laukti, nesgi vis tiek jie pasirodys. Gal dar kur užvažiuo? Gal kelio pasiklaustų, gal arklių pasiklaustų? Bet jie atvažiuos, vis tiek atvažiuos.

Stasius kiurksojo susirietęs. Saulė kilo ir labiau kaitino. Jo galva sviro, sviro, kol atsisilojo į klėties sieną. Jis nuknėpė nosį žemyn ir užsnūdė. Dilgės degino rankas ir kojas, bet jis neįėjo nieko. Saldus miegas nugramzdino jį užuomarštin. laikinai nuramino įsaudrinusią galvą ir širdį.

Baleišio troboj sėdėjo Žilvityčia, ir abi su Amilja pasakojosi sapnus. Vyras buvo išjęs: Tamošius arė, o Alpanas — gal perkelti gyvulių, gal prūdo kasti, nes vieno reikėjo dar — merkti linams. Amilja buvo jau krūsnį blynų prikepusi, nors dažnai kurį plonesnį, į triūbelę suvyniojusi, gurkė, pasidžiausi taukous, net jai smakras blizgėjo. Marjona spėjojo sapnus ir nematomis nurydavo seilę, nes buvo alkanas. o užsikurti krosnį ir pasivirti ko valgyti — tingėjo. Taip ir bagdėliavosi ligi pusdienio: kartais Amilja kokį blyną paduodavo, o kad ne — tai užsi-versdavo iš puodynės pieno, ir tiek.

— Pečiūras Povilas atvažiuo. — pasakė Marjona, pažvelgusi pro langą.

— Tai jau iš pieninės. Ale gi šindei ir unkti! — Amilja nusiziovavo ir pasirąžė prieš baigiančią kurentis krosnį.

Povilas subruzdėjo namely ir staigiai atidarė duris.

— A ką jau pasakysi? — šiepėsi Amilja. — Maž ir gastingiaus atavežei?

— Tai dar nieka nežinat? — iš lėto pradėjo Povilas. Jis buvo didelis, beveik ligi lubų, o jo balsas žemas, duslus, žodžiai sklido kaip iš gilios statinės.

— Ką nežinam? A? Ką turim žinot? Kad Kiškyčia su Varliū Pumpučiu ženyjas? Tai jau užsakai anoj nedelias buva, — bėrė kaip žirnius Amilja. Bronė sujudėjo. Jos lova brakstelėjo.

— Negi! Klausyk! Blogi laikai ataja, viskai blogi! — dundėjo Povilas kaip griautinis. — Ragelias baisus sujudimas. Saka, žmonės veža.

— Kaktas žmonės? Gal tau prutas susmaišė? Kalbi, Poviliuk, kaip iš kita svieta atajis, — vis dar juokavo Amilja.

— Palauk, Amil, duok jam pasakyt, — sunerimo Marjona.

— Taigi, ir aš nežinau, — tęsė Povilas, — kas tina dedas. Saka, milicija visur važinėja, žmones raštavoja ir vežas. Ne pa vieny, ale šeimynam. Saka, viršaiti su pačia ir visais vaikais pajėme, mokytojų su mokytojienu, Ra-

Prezidento Johnsonso duktė Lynda Bird su savo sužadėtinu kap. Charles Robb atvyksta pietų į Britanijos ambasadą Washington. Juos pasitinka tuo metu ten buvusi princesė Alexandra.

Antanas Gustaitis

UŽRASAS ANT ŽINOMOJO LIETUVIO KAPO

Užgimęs užaugo, užaugęs paseno,
Tarp karsto ir lopšio taurelėm stukseno,
Daug matė, girdėjo, kalbėjo, galvojo,
Daugiausia gi — plojo, kai kitas kovojo.

O priešų tėvynės taip baisiai nemėgo,
Kad bėgo, ir bėgo, ir bėgo, ir bėgo.
Pabėgęs kentėjo, kentėjo, kentėjo,
Kol nebeįsikentęs per jūras atėjo.

Atėjęs čia narsiai ant kranto sustojo,
Ką buvo pasakęs, kartojo, kartojo,
Vis veržės į Vilnių, į protėvių pilį,
Ir galvą paguldė už automobilį...

KULTŪRINIAI MAINAI

Tau, tėvyne, manos snaigėm
Vargo kelių klotim,
Tau aukoti amžių baigiam,
Tau ir apsilojam.

Ar išalkus, ar ištroškus,
Vis paguosti cinam,
Mūsų karvės — tavo ožkos,
O lygiom sumainom.

Mes tau meilę, grūdo skalsą,
Kol gyvybė laikos —
Tu mums Kremliaus šunio balsą
Tonus balalaukos.

Mes sesutei šilko skarą,
Diržą auksu lieta,
O brolelis mums per karą
Kulką pištalieta.

Mes tau raštų šimtą arų,
Prakalbų kūrybą —
Tu nuo stalo proletarų
Kūčioms vieną grybą.

Kai rytojus neramina,
Mes tau laisvės bilių,
Mes tau galvą Gedimino,
O tu mums... kubilių.

(Čia spausdinami eilėraščiai paimti iš šiemet Lietuvos Rašytojų Draugijos premijuotos Antano Gustaičio satyrinės-humoristinės poezijos knygos "Ir atskrido juodas varnas", kurią išleido Algimanto Mackaus Vardo Knygų Leidimo Fondas. Knyga jau išparduota.)

gelių dvara ponu su poniu ir vaikais. Saka, ne tik mokytus ir bagotus jema, ale, va, gi tų senj su pulku vaiku, kur seniau valsciaus sargu buva, irgi pajėmi.

— Nu, ar velnias jas apėdė? Kam gi jiems reikia žmonių? — piktinosi Amilja.

— Ale palaukit! Tai aš nugsundys na tokių žinių pieninė, graitai parsvariau pienu, susirinkau knygelas ir dūmiau namą. Nugl, privažiavoju pre Jurgelionia, tai kiemi trys vežimai stovi, a pre durų — milicininkas.

— Par Jurgelionį! — surėkė Amilja. — Jėzau Marija!

(Bus daugiau)

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Kodėl Tamsta vis laikai, kad perkant namus reikia advokatą imti? Ar toks pasakymas yra tik advokatų profesiniam labui, ar šis tikinčiųjų taip yra? Aš jau esu teisininkas. Nors šio krašto įstatymų nežinau, bet logika man sako, kad taip negali būti. Juk daugumas žmonių perka namus imdami paskolą (mortgage) iš banko. Bankas, duodamas paskolą, turi pats dėl savo saugumo apsižiūrėti, kad nuosavybės popieriai būtų tvarkoj. Bankai retai klysta. Jei vėliau pasirodys, kad įsibrovė kokia klaida, dėl kurios pirkėjui tektų nukentėti, man atrodo, kad bankas už tai turi atsakyti, jei jis prastai atliko savo darbą. Juk bankas ima procentus iš pirkėjo, tad banko pareiga atsakyti už tokią klaidą, jei ji pasitaikytų.

Pasakyk Tamsta tiesiai ir atvirai, ar reikalingas pirkėjui advokatas, jei jis perka namus per banką, t. y., jeigu jis perka su banko "mortgage"?

Namų savininkas
New Yorko valstija.

Atsakymas

Taip, reikalingas. Bankui atstovaujas advokatas turi pareigą tik banko atžvilgiu: jis neturi jokių pareigų pirkėjui. Jei išbrauna klaidą, tada rei bankas, nei bankui atstovaujantis advokatas nėra atsakingi pirkėjui už jam dėl tokios klaidos ar klaidų susidariusius nuostolius.

Antras dalykas, — bankai, skolinami pinigų, samdo žmogų nekilnojamojo turto "nuosavybės" tovinį" ištirti (title examiner). Vadinamasis "title examination" yra labai stropus ir detalus reikalas, ir jį reikia atlikti nuodugniai ir kruopščiai. Daugumas tokių specialistų savo darbą atlieka nepaprastai gerai.

Tad, jei pirkėjo-skolintojo kreditas yra geras, bankas, duodamas paskolą namams pirkti, nedaug terizikuoja. Rizikuoja pirkėjas, kuriam niekas neatstovauja ir kurio reikalų niekas negina. Jeigu jis neturi savo advokato. Žmonės be reikalo mano, kad banko advokatas jiems atstovauja; faktas yra tas, kad jo pareiga yra atstovauti tik banko interesams.

Norėčiau dar ypatingai pabrėžti, kad yra labai svarbu, kad pirkėjas turėtų savo advokatą, kai jisai pasirašo pirkimo-pardavimo sutartį. Daug kas mano, kad ši sutartis yra tik formalumas ir neturi daug svarbos. Tai yra visiškai neteisingas supratimas. Pirkimo-pardavimo sutartis uždeda ir pardavėjui, ir pirkėjui pareigas ir teises prievoles, kurių, norint,

yra beveik neįmanoma nusikratyti. Kiekvienas žodelis toje sutartyje turi reikšmę, jei išskyla reikalas turėti nesupratimų ryšium su pirkimu arba pardavimu. Todėl kiekvieną progą stengiuosi patarti žmonėms nesirašyti tos sutarties, nepasitarus su savo advokatu. Parodyti sutartį advokatui prieš ją pasirašant, arba paprašyti advokatą ją tinkamai surašyti — yra paprastas ir nebrangiai atsieinantis reikalas, ir tai padarius, dažnai galima sutauptyti ir nemalonumų, ir pinigų.

Britanijos princesės Margaret, ištekejusios už lordo Snowdon, nauja šukuosena.

KAIP JI AUKLĖJO SAVO DUKRĄ

Dr. J. Adomavičius Naujienų spalio 16 d. numery gražiai aprašo Konstancijos ir Vinco Mankų, gyv. Chicagoje, vedybinių gyvenimo 50 metų sukaktį.

Jis pačios sukaktuvinių kės žodžiais šitaip pasakoja, kaip ji auklėjo savo dukrą: "Kada užgimė mūsų dukra, pajutau motinišką džiaugsmą savyje, kurio žodžiais negalima išreikšti. Tuomi pat laiku kilo klausimas: ar pajėgsiu aš ją išauklėti taip, kad ji būtų džiaugsmas tėvams ir kad ji būtų naudinga sau ir visuomenei. Supratau, kad tik tėvų rūpestingos pastangos gali išauklėti kūdikį sveiką kūnu ir protu. Bet didžiausia atsakomybė bus motinos.

"Kol dar buvo mažytė, globojau ją gilia motiniška meile. Paaugejęs jai, rodo tik geras pavyzdžius. Su dideliu atsidėjimu sekiau jos jaunųjų protą, kaip jis vystosi gerąja kryptimi. Žaidžiau su ja, kiek tik mano laikas paveldino. Kada ji žaidė su vaikučiais — tai tik mano kieme ir mano aki-vaizdoje. Į visus jos klausimus atsakiau teisingai ir su paaiškinimais. Niekumet jos nebūčiau piktojų už jos vaikiškus prasižengimus. Tik švelniai priglaudus prie savęs, išklausičiau, kaip tas įvykis, ir prašiau daugiau taip nebedaryti. Daviau jai suprasti, kad aš ja visuomet seku ir rūpinuosi visais jos pasiekimais.

"Jai pradėjus lankyti pradinę mokyklą, visokiais būdais stengiausi būti jos labai artima drauge. Labai saugojau, kad ji nenutoltu nuo manes niekuomet, ypač mokykliniame laikotarpyje. Sakiau jai, kad mokyklos draugai ir draugės dažnai mainosi, bet mamytė ir tėvelis bus tavo draugai ir globėjai, kol tik mes ir tu būsimе gyvi.

"Labai stengiausi paveikti jos jaunute samonę, kad jina man viską atvirai pa-

(Nukelta į 7-t, psl.)

ma ir Keleivy.

Vietinės žinios

Ir čia nebėra varžybų

Spalio 19 d. buvo mėnesinis So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos susirinkimas. Jame priimtas vienas naujas narys, mirusių narių atminimo pagerbti nereikėjo, nes po paskutinio susirinkimo nė vienas narys nemirė.

Apyskaita rodė, kad per rugsėjo mėnesį turėta pelno \$2,807.

Siame susirinkime turėjo būti nominuoti kandidatai į draugijos vadovybę. Ne taip seniai dėl tų vietų eido vo nemažos varžybos, o ši kartą beveik visoms pareigoms tepasiūlyti senieji kandidatai. Teisybė, kandidatus dar galima pasiūlyti iki kito valdybos posėdžio, todėl, reikia manyti, jų skrapštys daugiau.

Ilgametis sekretorius A. Neviera atsisakė kandidatuoti. Ta jis buvo pareiškęs ir pernai, bet vėliau, sutiko. Ar jau galutinis jo atsisaky-

mas šiemet, vėliau pamatysime.

Darbotvarkę baigus, visi dalyviai buvo pavaisinti kava su užkandžiais.

Akimirkos Lietuvoj

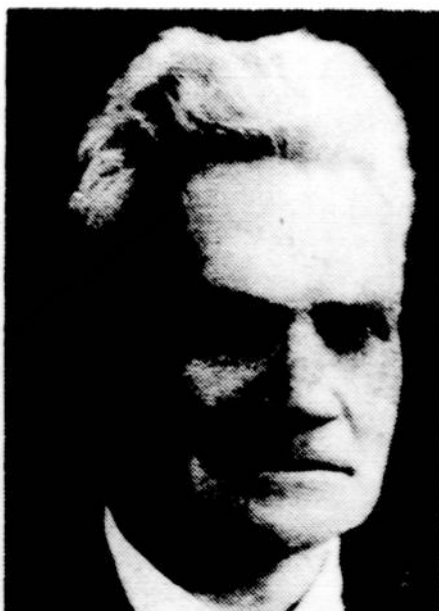
Taip Raimundas Mieželis pavadino savo pranešimą, kurį jis skaitys Bostono Lietuvių kultūros klube (287 Commonwealth Ave.) šį šeštadienį, spalio 28 d. 7:30 val.

Kaip žinome, prelegentas neseniai lankėsi Lietuvoje.

SLA suvažiavimo pietūs

Kaip žinoma, SLA antrojo apskrities suvažiavimas įvyks Bostone spalio 29 d. 11 val. ryto.

Pranešama, kad tą patį dieną 3 val. popiet bus suvažiavimo dalyvių ir svečių pietūs Sandaros salėje, 124 F St. So. Bostone.

Napoleonas Jonuška, senas Bostono socialistų veikėjas, kurį Lietuvių Darbininkų Dr-ja pagerbė spalio 21 d. surengtame pokylyje.

S. Griežė buvo Kanadoj

Mūsų bendradarbis Stasys Griežė - Jurgelavičius praėjusią savaitę buvo išvykęs į Montrealį, norėdamas dar kartą pamatyti pasaulinę parodą.

Dėkoja

Monika ir Pranas Lemberčiai iš Los Angeles karštai dėkoja visiems savo draugams už didelį nuoširdumą ir vaišingumą, parodytą jų Bostono svečiavimosi metu.

Lietuviškos muzikos koncertas

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas su savo sūnumi pianistu Vyteniu pasirodys duoti net kelis lietuviškos muzikos koncertus. Pirmasis Jordan Hall bus lapkričio 12 d. 3 val. popiet, kuriame bus atlikti šių lietuvių kompozitorių kūriniai: Kazio V. Banaicio, Broniaus Budriūno, Juliaus Gaidelio, Juozo Gruodžio, Mykolo Čiurlionio, Vlodo Jakubėno ir Antano Raciūno.

Pagirtinos I. Vasyliūno pastangos garsinti lietuvių kompozitorių kūrinius. Bostono visuomenė turėtų tas pastangas paremti gausiai atsilankydami į tuos koncertus.

LB apygardos suvažiavimas

Lietuvių Bendruomenės apygardos atstovų suvažiavimas šaukiamas lapkričio 5 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos mažojoje salėje. Darbotvarkėje — naujos valdybos bei revizijos komisijos rinkimai ir kt.

Ruošiamasi kitų metų iškilmėms

Spalio 17 d. Alto skyrius sukvietė įvairių organizacijų atstovus pasitarti, kaip geriau paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 50 metų sukaktį. Susirinko per 20 asmenų. Į susirinkimą atvyko ir Juozas Bačiūnas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas. tą dieną kitais reikalais atvykęs į Bostoną, Jį atlydėjo JAV LB tarybos pirm. Juozas Kapočius.

Susirinkusieji išskėlė daug įvairių sumanymų, kuriems vykdyti nutarta sudaryti bendrą komitetą iš Alto ir L. Bendruomenės atstovų su teise dar pasikviesti ką ras reikalinga.

Susirinkimų pirmininkavo inž. A. Čaplikas, Alto sk. pirmininkas.

Guli ligoninėje

New England Medical Centre guli Povilas Bartaišius, ilgus metus laikas maisto krautuvę. Jis gyvuoja So. Bostone, o miesto ligoninėje guli Mykolas Venys. Abu jie lietuvių tarpe yra plačiai žinomi žmonės. Linkime jiems sveikatos.

Zemės ūkio klausimai subatvakaryje

Praėjusį šeštadienį Kultūriniam subatvakary įvairiomodernaus žemės ūkio problemom kalbėjo Mass. universiteto profesorius dr. J. Vengris. Prelegentas labai įdomiai ir išsamiai nušvietė cheminės pramonės vaidmenį šių dienų žemės ūkio produktų gaminyje, jos reikšmę derliaus kontroliavime, o be to, palietė ir su chemikalų vartojimu susijusius žmogaus sveikatingumo reikalus. Paskaita, kurios tema pradžioje galėjo kelti kam atrodyti kiek nutolusi nuo mūsų interesų, pasirodė labai aktuali, įdomi, sukleidė didelį gausių klausytojų susidomėjimą ir eilę paklausimų.

Siame subatvakary buvo prisiminti ir visi kiti paskutinių dienų kultūriniai įvykiai, apie kuriuos kalbėjo rašytojas Stasys Santvaras, o inž. E. Cibas programą baigė lankėsiu humoristiniu žodžiu, sukleidus dalyviams gerą nuotaiką.

Sveikino iš Kanados

Dalia Jasaitytė atsiuntė mums sveikinimą iš Tarp-tautinės parodos Montrealy.

Reformacijos sukakties 450 metų minėjimas

Bostono lietuviai evangelikai yra pakviesti į New Yorką dalyvauti Reformacijos 450 metų ir New Yorko lietuvių evangelikų parapijos 16 metų sukakties minėjime, kuris įvyks spalio 29 d. 2 val. popiet Christ Congregational Church, 91st St. ir 85th Rd. kampas, Woodhaven, N.Y. 11421.

Čia įvyks pamaldos, o po pamaldų bendra kavutė. Į pamaldas pakviestas svečias iš Montrealio — "Lietuvos pajūrio" redaktorius A. Lynartas, kuris pasakys minėjimui skirtą kalbą.

Parapijos Moterų ratelis kavutės metu ruošia tradicinius laimėjimus.

Parapijos valdyba ir kunigas kviečia šiam minėjime visus evangelikus lietuvius gausiai dalyvauti.

Mus aplankė J. Bačiūnas

Spalio 17 d. mus aplankė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas Juozas Bačiūnas, kurį atlydėjo JA VLB tarybos pirmininkas Juozas Kapočius.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENTELĖ LIETUVIŠKĄ KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučius ir kelionių planus. Specialūs patarnavimai vykstantiems į FLORIDĄ. Per TANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos. VISI PATARNAVIMAI SUTEIKIAMI GREITAI IR BE PAPILDOMO MOKESČIO.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifts skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigų, siuntinius ir užsakyti rusiškų prekių.

ĮVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYES, MEGZTINIUS ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKĄ, kreipkitės lietuviškai. Tiek kelionių, tiek siuntinių reikalų BŪSITE MALONIAI IR SĄŽININGAI APTARNAUTI.

Istaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v. ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v. šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Rašyti ar skambinti:

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

VELTUI LĖLIŲ NAMELIS

pilnas visokių skanėstų

visiems mūsų naujiems pirkėjams

Veltui 24 valandų alyvos burnerio aptarnavimas

Kasmetinis išvalymas

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington St., Dorchester, Mass.

GE 6 1204

Mokėkite grynais ir taupykite!

FUEL OIL

\$14.90 už 100 galionų Veltui dalys

Alyvos degiklis ir kontrolė

Veltui taisymas

Patarnaujama 24 valandas per parą

BI-RITE FUEL CO.

152 Harvard Street Brookline, Mass. 02146

Telefonas

232-4110

po 5 val. popiet

734-3900

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Įarduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte FM Bangomis 105.7 megaciklu 18 WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠCINIS

173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. JUniper 6-7209

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

PARDUODAMAS NAMAS

So. Bostone, City Poin rajone, 3 aukštų (16 kambarių), sildomas dujų ir aliejumi. Skambinti nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro telefonu AN 8-5114.

Peter Maksutis

Carpenter & Builder 49 Church Street E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro. Telefonas: 698-8675

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance 321 County Club Rd. Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA 628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS AN 8-6148 Benjamin Moore Daiktai Popierios Siemonės Stiklas Langams Visokio reikmenys namams Reikmenys plaukams Visokio geležies daiktai

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street, Worcester, Mass. 01604 Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes. Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St. WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

RADIOJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienų. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Dr. J. C. Landzius (Seymour)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgo X RAY

534 Broadway, So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 10 iki 7 p.p. Tel. AN 8-2712

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraš iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ) OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais—uždara 445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektronų Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausias medžiagas.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 6-5854

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761